

Produkujete při podnikání odpad? Běžné popelnice jen tak využívat nemůžete

Že ke každému rodinnému domu či bytu náleží popelnice na směsný komunální odpad, to je u nás samozřejmostí. Málokdo však ví, že i podnikatelé a živnostníci, kteří svou činností produkují odpady, jsou povinni ze zákona zajistit třídění a odvoz odpadu.

Všichni podnikatelé a živnostníci si musí podle platných zákonů zajistit vlastního dodavatele služeb odpadového hospodářství. Za původce odpadu se považují všechny právnické či fyzické podnikající osoby. Jsou to tedy i drobní živnostníci, jako například kadeřníci, účetní, ale také obchodníci, provozovatelé restaurací nebo také ti, kteří pronajímají chaty a chalupy.

A ti všichni jsou zákonem vázáni k plnění povinností podle § 16 zákona o odpadech. V povinnostech je zahrnuta i nutnost mít uzavřenou smlouvu na likvidaci odpadu s vlastním dodavatelem služeb v oblasti svozu komunálního odpadu. Druhou možností je zapojit se do obecního systému svozu komunálního odpadu na základě smlouvy.

S kterými odpady se může podnikatel zapojit do obecního systému odpadového hospodářství obce?

Podle obecně závazné vyhlášky obce, o stanovení obecního systému odpadového hospodářství může podnikatel, který uzavře písemnou

smlouvu s obcí Malá Morava, do systému přebírat tyto odpady které vznikají při nevýrobní činnosti:

200101 Papír,

200102 Sklo,

200139 Plasty včetně PET lahví a nápojových kartonů,

200140 Kovy,

200301 Směsný komunální odpad.

Jaké výhody plynou živnostníkům z uzavřené smlouvy s obcí Malá Morava?

- nevedou evidenci, neposílají hlášení - pokud se podnikatelé zapojí do obecního systému obce Malá Morava se všemi odpady (směsný komunální odpad, papír, plasty, sklo, kovy), nejsou povinni vést za tyto odpady průběžnou evidenci odpadů a plnit ohlašovací povinnost za tyto odpady,

- můžou využívat společných nádob na separované odpady - podnikatel může odkládat papír, plasty, sklo a kovy do zvláštních sběrných nádob na separovaný odpad (papír, plasty, sklo, kovy), které jsou rozmístěny na jednotlivých stanovištích v obci nebo využívat pytlový svoz odpadu,

- nemusí mít u provozovny velké množství nádob - oproti smlouvě s oprávněnou osobou nemusí mít u provozovny samostatné sběrné nádoby na separované složky a platit za každou komoditu zvlášť.

Rád bych Vás informoval o skutečnosti, že pokud podnikatel nedodrží pravidla pro nakládání s odpady, vystavuje se riziku pokuty. Jestliže podnikatel zneužívá obecní systém pro nakládání s odpady, aniž by měl smlouvu s obcí, či pokud nemá zajištěno odstranění odpadu, může dostat od obce pokutu až 300 tisíc korun. Ovšem když si na podnikatele posvítí dokonce inspekce, hrozí mu až desetimilionové penále.

Máte zájem o zapojení do obecního systému? Kontaktujte nás na telefonním čísle 724 186 911.

Antonín Marinov, starosta

Překážka na cestě řidiče nezaskočila

Zbývaly dva dny do Vánoc. Mnozí se ještě vypravili na poslední předvánoční nákupy už i proto, že šlo o poslední možnost, další čtyři dny autobus do Hanušovic nepojede.

Ten den nám však matka příroda chtěla ukázat, jak vypadá opravdová zima. Sněhová vánice doprovázena silným větrem. V bezpečí autobusu však jeho cestující mysleli spíše na blížící se sváteční dny. Autobus ale z ničeho nic zastavil hned pod Podlesím. Přes cestu totiž ležel vyvrácený strom.

Telefonát hasičům. Než ale přijeli, dal se do odklizení větví a ulámaných kusů dřeva nejen řidič autobusu, ale ruku k dílu přidali i jeho

cestující, mezi nimiž jsem byl i já. Než dorazili hasiči, bylo téměř uklizeno, stačilo jen pár řezů motorovou pilou do vyvráceného kmene.

Tímto článkem chci poděkovat nejen oněm hasičům, lidem z Podlesí, ale i řidiči autobusu, který jen nečinně nečekal, až někdo překážku z cesty odklidí. Jistě měl na mysli, že větší zpoždění by mohlo být příčinou ujetí přípoje ze stávků dole u pohostinství.

Na Podlesí se autobus otáčí jen sedmkrát denně, a to jen v pracovní dny. Myslím si, že naši spoluobčané a cestující veřejnost mohou být rády, že nám tu jezdí takto obětaví řidiči.

Petr Mahel

Vzpomínka

Dne 9. února 2024 nás navždy opustil **Ladislav Mahel**, manžel, táta, děda a praděda. Odešel po dlouhé nemoci ve věku nedožitých 75 let a bude celé rodině velmi chybět.

Více jak čtyřicet let se aktivně věnoval myslivosti, kterou měl velmi rád, a dlouhá léta působil i jako předseda Mysliveckého sdružení Pod Jeřábem - Podlesí.

Věnujte mu, prosíme, krátkou vzpomínku.

Rodina Mahelova

Tříkrálová sbírka 2024 v děkanátu Šumperk ukončena

V letošním roce proběhla Tříkrálová sbírka klasickým způsobem. V některých obcích byly umístěny kasičky, do kterých mohli občané přispívat. Ke dni 19. 1. 2024 bylo všech 214 pokladniček rozpečetěno a spočítáno.

Děkujeme všem, kteří se podíleli na organizaci Tříkrálové sbírky. Místním asistentům za organizování sbírky v jednotlivých obcích, koledníkům, zaměstnancům obcí za spolupráci při pečetení pokladniček a následném počítání peněz a v neposlední řadě děkujeme všem, kteří jakýmkoliv darem do sbírky přispěli.

Na Malé Moravě jsme měli dvě kasičky a vybralo se 3.969 Kč, pro srovnání se například ve Starém Městě vybralo 21.198 Kč, v Hanušovicích 77.201 Kč a v Bohdíkově 51.353 Kč.

Celkový výtěžek z kasiček činí 1.207.031 Kč. Aktuální výtěžek online kasičky ke dni 22. 1. 2024 je 19.100 Kč. Tato částka bude ještě navýšena o část výnosu z DMS.

Výnos sbírky je rozdělen podle pevně daného klíče takto: 58 % vybraných prostředků se vrací

Charitě Šumperk, 2 % je nouzový fond olomoucké arcidiecéze, 5 % krizový fond olomoucké arcidiecéze. 15 % je určeno na projekty Arcidiecézní charity Olomouc, 10 % putuje do celostátního krizového fondu, odkud jsou uvolněny při mimořádných událostech, a na pomoc v zahraničí, 5 % využije na své projekty Charita Česká republika, 5 % tvoří zákonně řeže sbírky.

Charita Šumperk bude moci díky Tříkrálové sbírce pomoci rodinám i jednotlivcům, kteří se ocitnou v nouzi nákupem potravin, hygieny, školních pomůcek a dalších základních potřeb. Centrum pro rodinu a Poradnu ONŽ – pomoc a poradenství pro ženy a dívky, z. s. podporujeme pravidelně, aby mohly rozvíjet svou činnost a věnovat se volnočasovým aktivitám rodin a dětí (Centrum pro rodinu) a poradenství ženám a dívkám, které se ocitly v tíživé životní situaci (Poradna ONŽ).

Plánujeme podpořit paliativní péči, rozvoj sociálních služeb, vzdělávání zdravotních sester. Rádi bychom nakoupili nové zdravotní a kom-

penzační pomůcky a další vybavení do terénu pro zdravotní sestry a pečovatelky. Další informace o Tříkrálové sbírce najdete na www.sumperk.charita.cz nebo na www.trikralovasbirka.cz. Za Charitu Šumperk děkují

Josef Valenta
a Věra Ponižilová,
koordinátoři Tříkrálové sbírky

Úprava cen papírového jízdného

Zdražení papírového jízdného od 1. 1. 2024:

- ✓ ke zdražení dojde **u všech jízdních dokladů prodaných v papírové podobě** i v případě, kdy bude platba za jízdné provedena platební kartou,
- ✓ **papírové jízdné bude zdraženo o cca 15 %** oproti stávajícím cenám.

Při nákupu **jízdních dokladů v elektronické podobě** se pro cestující od 1. 1. 2024 **nic nemění.**

Více informací na IDSOK.CZ

Požádejte si o dotaci z rozpočtu obce

Připomínáme, že do 28. 2. 2024 je možné podat žádost o dotaci z rozpočtu obce Malá Morava na rok 2024. Dotaci lze použít na jednorázové akce v oblasti kultury, vzdělávání, sportu a tělovýchovy, turistického ruchu, životního prostředí a sociálních služeb nebo na celoroční činnost právnických osob, které pracují zejména s dětmi, mládeží nebo sociálně potřebnými osobami.

Vyplněné formuláře žádosti o dotace musí být podány na podatelnu Obecního úřadu Malá Morava nejpozději do 28. 2. 2024. Veškeré tiskopisy žádostí a Program a pravidla pro poskytování dotací z rozpočtu obce jsou k dispozici na podatelnu úřadu nebo ke stažení na stránkách www.obecmalamorava.cz.

Antonín Marinov, starosta

Naše jubilantky

V lednu oslavila 93 let paní **Eliška ADÁMKOVÁ.**

V únoru slaví 75 let paní **Marie ŠIKULOVÁ.** Oběma našim jubilantkám srdečně blahopřejeme.

Ohňostroje na Silvestra - ANO nebo NE?

Každý začátek roku je stejný. Odbije půlnoc a ze všech stran se ozvou výbuchy petard, dělobuchů a ohňostrojů. Ať zblízka nebo ze vzdálených kopců. Takže jako každý rok je mi hned na začátku smutno a říkám si, jestli na světě už není tak dost všech těch kanonád, střelby a výbuchů.

A všechny ty dělostřelby jsou každý rok delší a delší, bez ohledu na lidi, zvířata, ekologii apod. Ta naše letos trvala 15 minut. A k tomu je z okol-

ních lesů nemlich to samé slyšet už před a také dlouho po ukončení tady toho představení. A také to není pouze o Silvestru.

Už slyším, že „vždyť je to jenom jednou za rok, je to za naše peníze, je to hezké a dětem se to líbí“ atd. apod. Nepolemizuji, ale proč celých 15 minut?

A napadla mě kacířská myšlenka. Což takhle zkrátit tu kanonádu (není to levná atrakce) třeba na polovinu. A ušetřenou částku, která nebu-

de malá, vložit do něčeho bohubilějšího. Třeba založit fond (sbírku) na „opravu kapličky, pro matky samoživitelky, psí útulek...“, co já vím, možností je nespočet. Celý projekt třeba nějak nazvat „vstřícné ohňostroje“ apod. A nemusí to být pouze pro náš region.

Velice a rád se na tom budu podílet, rád přispěji a jakkoli pomohu.

Miroslav Felgr

Sehnat lékaře pomůže nový web ministerstva

Máte problém najít dostupného praktického lékaře, alergologa, imunologa nebo jiného lékaře v okolí svého bydliště?

Každý český pacient má ze zákona právo na přístup k praktickému lékaři, stomatologovi či specialistovi, a to v dostupné vzdálenosti od místa bydliště a do určené časové lhůty. Dostupnou lékařskou péči je povinná zajistit pojišťovna, přičemž konkrétní dojezdovou vzdálenost a maximální dobu čekání na vyšetření stanovuje zákon.

Pokud se Vám tedy potřebného lékaře nedaří najít, využijte nový online formulář Ministerstva zdravotnictví nedostupnapece.mzcr.cz. Zde jednoduše vyplníte, kterého lékaře hledáte, plus základní údaje o Vás, včetně informace o již stanovené diagnóze HAE. Systém automaticky vygeneruje žádost, kterou poté odešlete online. Zástupci Vaší pojišťovny Vás budou následně kontaktovat ohledně zajištění požadované péče.

Seznam poplatků a jejich splatnost

- **Místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství (odpady)**
Sazba 215,- Kč až 860,- Kč. Splatnost do 30. 6. 2024. Důchodci nad 80 let jsou osvobozeni od poplatku.
- **Místní poplatek ze psů**
Sazba za prvního psa 150,- Kč, za každého dalšího 220,- Kč.
Důchodci za prvního psa 100,- Kč za každého dalšího 150,- Kč. Splatnost do 30. 6. 2024.
- **Místní poplatek z pobytu**
Sazba 10,- Kč za osobu a den. Splatnost do 15. dne po uplynutí kalendářního čtvrtletí, ve kterém došlo k poskytnutí úplatného pobytu.
- **Platby za pitnou vodu**
Rekreační objekty za rok 2023. Sazba 28,- Kč/m³ včetně DPH (46 m³). Splatnost do 31. 3. 2024.
Osoby bydlící v obci za II. pololetí roku 2023. Sazba 28,- Kč/m³ včetně DPH (23 m³). Splatnost do 31. 3. 2024.
Osoby bydlící v obci za I. pololetí roku 2024. Sazba 31,- Kč/m³ včetně DPH (23 m³). Splatnost do 31. 8. 2024.
Domácnosti s vodoměry za rok 2023. Sazba 28,- Kč/m³ včetně DPH. Splatnost podle vystavené faktury po 1. 1. 2024.
Domácnosti s vodoměry za rok 2024. Sazba 31,- Kč/m³ včetně DPH. Splatnost podle faktury po 1. 1. 2025.
- **Platby za pronájem pozemků**
Sazba podle smlouvy. Splatnost nejpozději do 31. 12. 2024.
Více informací na www.obecmalamorava.cz nebo na telefonním čísle 583 240 161.

Obecní úřad Malá Morava

Místní občané se zapojili do tvorby strategie rozvoje do roku 2035

Obec Malá Morava se rozhodla posunout vpřed a vytvořit strategii pro svůj rozvoj s pomocí těch, kteří obec nejlépe znají – svých občanů. Projekt, který probíhal pod záštitou zastupitelstva obce, si kladl za cíl nejen identifikovat klíčové oblasti pro růst obce, ale také zajistit, aby se vytvořená strategie co nejvíce odpovídala potřebám a přáním místních obyvatel.

Jedním z prvních kroků bylo rozdělení dotazníků mezi obyvatele obce, aby se získala jejich zpětná vazba a názory na aktuální situaci a budoucí směřování obce. Dotazníky byly distribuovány jak prostřednictvím tištěných formulářů, tak i online, aby se zapojení do procesu mohlo účastnit co nejvíce lidí.

V rámci dalšího kroku proběhlo veřejné projednávání, na kterém měli občané možnost diskutovat o klíčových otázkách týkajících se budoucího rozvoje obce. Toto setkání nejenže umožnilo obyvatelům vyjádřit své názory a připomínky, ale také vytvořilo prostor pro konstruktivní dialog mezi místními občany a zástupci obecního úřadu.

„Zapojení našich občanů do procesu tvorby strategie rozvoje obce bylo pro nás klíčové. Chceme, aby se naše obec vyvíjela tak, jak si přejí sami obyvatelé, a věříme, že právě tímto participativním přístupem dosáhneme nejlepších výsledků,“ uvedl starosta Antonín Marinov.

Výsledkem je strategie, která reflektuje nejen potřeby a přání místních obyvatel, ale také slouží jako cenný nástroj pro další rozvoj a posílení obce v nadcházejících letech. Dokument byl schválen na jednání zastupitelstva obce dne 21. 12. 2023 jako součást základních dokumentů obce.

Zhodnocení naplňování a aktualizace strategie rozvoje obce by měla probíhat pravidelně ve čtyřletých intervalech. Tento cyklus by měl zajistit, že strategie zůstává aktuální a přizpůsobená měnícím se potřebám a podmínkám obce. Proces by měl nadále probíhat s účastí občanské

společnosti a zástupců různých sektorů (například podnikateli nebo spolky). Tento participativní přístup k aktualizaci strategie zajistí, že zahrnutí různých perspektiv a potřeb obyvatelstva obce bude nadále klíčovým prvkem rozhodovacího procesu. Takový kontinuální přístup přispěje k udržení relevance a účinnosti strategie rozvoje obce v dlouhodobém horizontu.

Dokument je dostupný z <https://www.obecmalamorava.cz/obec/strategie-rozvoje-obce-mala-morava/>

Olga Temňáková

<p>Priorita 1: Rozvoj obce a péče o obec</p>	<ul style="list-style-type: none"> •1.1 Rekonstrukce a revitalizace obecních objektů a ploch •1.2 Bydlení •1.3 Památky v obci
<p>Priorita 2: Komunitní život v obci</p>	<ul style="list-style-type: none"> •2.1 Rozvoj spolkových aktivit •2.2 Rozvoj volnočasových aktivit •2.3 Mateřská škola
<p>Priorita 3: Životní prostředí a energetika</p>	<ul style="list-style-type: none"> •3.1 Vodní zdroje a vodní plochy •3.2 Vodovody a kanalizace •3.3 Fotovoltaika na obecní budovy •3.4 Krajina v okolí obce

Kraje? Země?

Žijeme v období, ve kterém občany zaměstnává řada existenčních problémů a obavy o budoucnost.

Neustále jsme zahlcováni zaručenými recepty, jak tyto problémy řešit a těšit se na lepší časy. Co však stále v těchto receptech chybí je poctivá snaha provádět státní správu v České republice ve prospěch všech jejích obyvatel, ne jen vyvolených. Provádět státní správu jednoduše, přehledně a bez možnosti zneužívat ji v prospěch zájmů úzké skupiny lidí. Bez deformací, které se ve státní správě naší vlasti hromadí už od dob „první“ Republiky Československé.

Deformace ve vnitropolitickém uspořádání státu se projeví už po roce 1918, kdy revolučním právem nastolená nová státní moc uvažovala, jak zajistit chod výkonu správy historických území Čech, Moravy, Slezska, také tehdejšího Slovenska a Podkarpatské Rusi. Na místo stáletí osvědčenou samosprávou Moravy, Slezska a Čech (jednalo se o samosprávné korunní země Rakouského soustátí) byly prosazovány župní oblasti kontrolované centrální státní správou.

Pro velký odpor, zejména z Moravy, byla nakonec župní koncepce vládními orgány stažena a nahrazena směsí původní samosprávy s centralistickými prvky v Praze – vznikla Země Česká a Země Moravskoslezská se silně okleštěnými možnostmi rozhodování.

Zánik uvedeného zemského zřízení spadá do období nástupu totalitní vlády po roce 1948, kdy bylo v Československé republice uzákoněno zákonem číslo 280/1948 Sb. krajské zřízení, plně ovládané centrem. Jediné, co ještě ze zemské samosprávné éry zůstalo, byla historická hranice mezi Moravou a Čechami. Sami komunisté ovšem po čase nazvali, že se dopustili jisté chyby a počet krajů (předzvávaných „Gottwaldovy kraje“) zredukovali. Na naší Moravě a ve Slezsku tak existovaly kraje dva: Jihomoravský a Severomoravský. Historická hranice mezi bývalými Zeměmi Moravou a Čechami opět zůstala v podstatě beze změny. V roce 1968 se dokonce část instituce snažila prosadit ve vytvářeném státním celku dvou národních republik (České socialistické

a Slovenské socialistické) uzákonění Moravské socialistické republiky. Nedělejme si iluze: i kdyby byla existence takového útvaru, navazujícího na prvorepublikovou Zemi Moravskoslezskou nebo dřívější korunní zemi Moravskou a Slezskou, uzákoněna, nejednalo by se ani zdaleka o samosprávu v pravém slova smyslu.

Abychom si rozuměli: Občané si pletou pojmy samospráva a samostatnost. Je pravdou, že v dějinách Moravy byla období, kdy Morava měla možnost chovat se jako samostatný stát. Ale po většinu své existence, po dobu řekněme 1 500 let, byla součástí jiného státního útvaru. A nebyly to vždy Čechy. Dá se doložit, že v každém takovém státu měla jako jeden z nejstarších historických evropských celků výsady samosprávy. To znamená, že o záležitostech, které nebyly nutné podřízeny orgánům státu, si rozhodovala Morava prostřednictvím svých volených orgánů sama. Této výsady byla zbavena částečně v období Republiky Československé po roce 1918 a zcela v období po roce 1949 do dneška.

Samospráva Moravy neznamená rozbití stávajícího státu. Znamená návrat od současného centrálního ovládnutí státu k tradičnímu spravedlivějšímu samosprávnému rozdělení výkonu moci.

Přijetím ústavního zákona číslo 347/1997 Sb. o vytvoření vyšších územních samosprávných celků v České republice přijaly vládní orgány státu návrh (po jisté namáhavé čtyřroční práci zřízené komise odborníků) na „spravedlivé“ vnitřní samosprávné uspořádání České republiky tak, aby byly napraveny přehmaty předchozího totalitního režimu. Náprava byla uskutečněna vpravdě revolučním způsobem! Zatímco Usnesení Federálního shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky číslo USO 1/90 „považuje zrušení země moravsko-slezské v rámci územně správního uspořádání za akt nespravedlivý a poplatný totalitní byrokratickecentralistické praxi, který byl v rozporu s principy demokracie a samosprávy“, uzakoňuje se čtrnáct krajů, které nápadně připomínají Gottwaldovy kraje, tedy totožné s územně správním uspořádáním symbolizujícím nespravedlivý akt, poplatný totalitní praxi. Až na to, že mají jiné pojmenování a ani v nejmenším nerespektují tisíciletou historickou hranici mezi Moravou a Čechami. O tom, že by toto, ve skutečnosti obnovené totalitní vnitrostátní uspořádání respektovalo přirozenou spádovost obyvatelstva, už nemůže být vůbec řeč.

Současný krajský systém v ČR pouze vytváří zdání samosprávy. Kraje nemají dostatek pravomocí, nemají ani dostatek finančních prostředků, aby se mohly chovat jako samosprávné. Naprostá většina financí v krajích shromážděných se odvádí do centra. A Praha tyto prostředky přerozděluje. Do krajů vrací jen nedostatečné procento financí. Tímto mechanismem centralismus jen utužuje.

Česká republika má svou Ústavu. Nebavme se o tom, zda je tato Ústava vždy respektována ve vztahu k různým doporučením Evropské unie (i za protektorátu Čechy a Morava platily zákony protektorátu pouze v případě, že byly v souladu s právním řádem Říše) – což je téma v současnosti často diskutované. Všimněme si několika příkladů, kdy Ústava stanoví jistá pravidla ve vztahu k samosprávě, zatímco realita výkonu dodržování Ústavy je zcela odlišná.

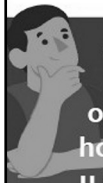
- Hned preambule Ústavy říká: „My občané České republiky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku ... věrní všem dobrým tradicím zemi Koru-

Za poplatky budete od nového roku platit v rozmezí 215 Kč - 860 Kč. Záleží na vás kolik to bude...

Vážení občané, odpadová hospodářství obcí čeká v následujících letech nejedna zatěžkávací zkouška a každý s ohledem na danou situaci tak nějak tuší, že bude třeba šetřit.

Hlavní zatěžkávací zkouškou je nový zákon o odpadech, který říká, že obce s nadlimitním množstvím směsného netříděného odpadu budou za toto nadlimitní množství platit rok od roku více peněz. Naše obec se díky dlouholetému poctivému třídění odpadů pohybuje s produkcí netříděných odpadů poměrně nízko, tudíž pokud budeme v naší snaze nadále pokračovat, nemusíme mít z výrazného zdražení strach. Bohužel však nadále z důvodu růstu mezd, ceny pohonných hmot apod. rostou náklady na svoz nejen netříděných, ale také tříděných odpadů.

Jak vypadá ekonomika odpadového hospodářství u nás v obci?

Náklad na jednoho obyvatele naší obce činil v roce 2023 průměrně 1337 Kč/osoba/rok. Vzhledem k tomu, že od začátku roku 2024 dochází u svozu a likvidace odpadů ke zvýšení DPH z 15 % na 21 % lze předpokládat, že v dalších letech toto číslo pravděpodobně bude dále narůstat.

Z tohoto důvodu jsme nuceni pro rok 2024 zvýšit základní sazbu poplatku na 860 Kč/osoba. POZOR! Občanů, kteří poctivě třídí odpady, snižují produkci odpadů a efektivně přistavují popelnice ke svozu, se zdražení může dotknout spíše symbolicky. Nadále je možné si vytrdit slevu až 75 % z poplatku. Tudíž lze obrazně říci, že poplatek se nestanovuje na 860 Kč, ale od 215 Kč do 860 Kč a jeho výsledná výše záleží na každém z nás viz. tabulka úlev domácností pro rok 2024.

rozmezí slev na osobu (Kč)	počet domácností	počet občanů
0-156	327	461
167-330	58	117
359-498	17	45
514-645	12	47
645-645	6	14

Dále je třeba si uvědomit, že problém rostoucích nákladů neprohlubují zodpovědní občané, kteří třídí a produkují málo odpadů, ale ti nezodpovědní, kteří svou pohodlností vytvářejí nadprůměrné množství netříděného odpadu, jehož cena bude v letech několikrát násobně růst. Díky nízkému poplatku má řada lidí pocit, že odpady mají malou hodnotu, a proč tedy ztrácet drahocenný čas snižováním jejich produkce a tříděním...

ny české ... odhodláni střežit a rozvíjet zděděné přírodní a kulturní, hmotné i duchovní bohatství ...". Domnívám se, že pokud bylo zemské zřízení na Moravě a v Čechách tisíciletou tradicí, patří ke všem dobrým tradicím. Naproti tomu krajské zřízení k dávným tradicím nepatří a patří spíše k nedobrym totalitním úsekům dějin.

- Článek 99 Ústavy stanovuje, že „Česká republika se člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky, a kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky“. Opravdu tu není žádný rozpor mezi preambulí a článkem 99? V preambuli se občané zavazují věrností k dobrým tradicím a v článku 99 Ústavy je popřeno toto odhodláni prohlášením, že samosprávnými celky jsou totalitní kraje.

- Článek 100 pak říká: „Územní samosprávné celky jsou územními samosprávnými celky, která mají právo na samosprávu“. Takže: Stát, milý občane, určí direktivně, jak vypadá vyšší územně správní celek, ty si zjistíš, zda do něho

zcela náhodně nepatříš, a pokud ano, můžeš být spokojený, protože se stáváš součástí územního společenství. Vůbec nevidí, že hranice tvého územně správního celku namaloval nějaký úředník za soudruha Gottwalda nebo expert v komisi usilující o nápravu chyb vzniklých za soudruha Gottwalda. Nebylo by vhodnější respektovat fakt, že územní společenství občanů existují i bez nařízení z centra? A to dlouhodobě, tradičně, na základě přirozené spádovosti sociální, kulturní, hmotné, přírodní, duchovní a já nevím jaké ještě! Kdyby k tradicím a přirozené spádovosti nenáleželo pojmenování Moravy, Čech a Slezska jako přirozeným územním celkům, pak by se asi jejich názvy v preambuli Ústavy ani neobjevily.

Zřejmě si mnohý z čtenářů těchto řádků řekne: proč se o takové záležitosti mám zabývat? Teď v této době, kdy mi hrozí ztráta zaměstnání, když zdražuje bydlení, doprava, potraviny. Jsou přece jiné starosti. Nepochybně jsou. Ale všechno souvisí se vším.

Návrat k zemskému uspořádání státu nebo alespoň snížení počtu územních celků v ČR a oddělení státní správy od samosprávy by přineslo značnou úsporu finančních prostředků. Existuje řada nezávisle na sobě zpracovaných rozborů, které tento fakt dokazují. Tak jako existuje řada dalších rozborů, které tvrdí pravý opak. Nalézt pravdu je možno jen v případě, že bude probíhat rozprava, občané budou dostávat pravdivé informace z obou stran a dostanou příležitost se k problému vyjadřovat. V důsledku by taková rozprava také vedla k většímu respektu občanů ke společnému státu, neboť by se tak odstranili morální křivdy z dob všech Československých republik i z doby existence současné České republiky. Za současné vnitropolitické i vnější světové politické situace je ale něco takového zřejmě jen zbožné přání.

Pro Devítku
Milan Trnka
Moravský kulatý stůl

Děti nechodily do školy, nebylo čím topit, kolabovala doprava

Před 45 lety, počátkem roku 1979, udeřily nečekaně velmi silné mrazy. Zatímco ještě o Silvestru předchozího roku panovalo takřka jarní počasí, přes noc klesly teploty místy až o 30 stupňů! V Československu rázem nastal kalamitní stav: zamrzly zásoby uhlí a nebylo čím topit, kolabovala doprava, podniky musely omezit provoz, děti přestaly chodit do školy. Situace se zlepšila až koncem ledna 1979.

Konec roku 1978 byl nezvykle teplý, venku panovalo takřka jaro. Přes den o Silvestru teploty sahaly až nad deset stupňů. Ovšem v noci na Nový rok se začalo prudce ochlazovat, na některých místech dokonce až o 30 stupňů. Jarní teploty náhle vystřídaly dvacetistupňové mrazy. Podle zaznamenaných dobových svědectví tehdy z nebe padaly doslova kusy ledu. Silné mrazy ochromily život v Československu.

Prakticky přes noc všechno zamrzlo. Namrzlé silnice byly nesjízdné, na železnici praskaly koleje, doprava zkolabovala. Zásoby uhlí složené venku u továren a elektráren zamrzly, nebylo tedy čím topit. Praskaly dráty elektrického vedení, vypadával proto proud.

Mimořádná situace si žádala mimořádná opatření. Ta se začala projednávat dne 5. ledna 1979 a ve dnech následujících se uplatňovala. Kvůli sníženým dodávkám energie se mnohým továrnám a podnikům omezil provoz, také se muselo přistoupit ke zkrácení doby fungování veřejného osvětlení, zkrátilo se i televizní vysílání. S platností od 8. ledna se zavřely školy, vláda vyhlásila tzv. uhelné prázdniny.

Ty měly zpočátku trvat jenom pár dní, nakonec však byly prodlouženy až do 29. ledna, a děti tak do školy nechodily takřka měsíc. Také studenti středních a vysokých škol nemuseli do školy, volna si ale moc neužili – vysokoškoláci měli totiž zrovna zkouškové období. A protože žáci za tak dlouhou dobu zameškali hodně učiva, zrušily se jim následující jarní prázdniny a nesměly po zbytek školního roku absolvovat celodenní školní výlety.

Zavřely se továrny, jejichž výrobu vyhodnotila tehdejší vláda jako postradatelnou, dále také divadla, muzea nebo galerie. Na úřadech a v odděleních administrativy se zkrátila pracovní doba. Jinde se pravidelně během dne vypínaly dodávky

elektrické energie a tepla, to platilo pro podniky i pro domácnosti. V obyvatelských zařízeních, restauracích, divadlech i kinech se mohlo topit pouze na 16 stupňů. Teplá voda v podnicích, ale i na sídlištích, tekla jenom obden.

Ačkoliv se již kolem 10. ledna začala pozvolna oteplovat, kalamitní situaci se podařilo dostat pod kontrolu až koncem měsíce a především pak počátkem února. Uhlí již postačovalo na potřeby výroby i vytápění, děti se mohly vrátit do školy a zaměstnanci do práce.

A jaké počasí bylo jinde?

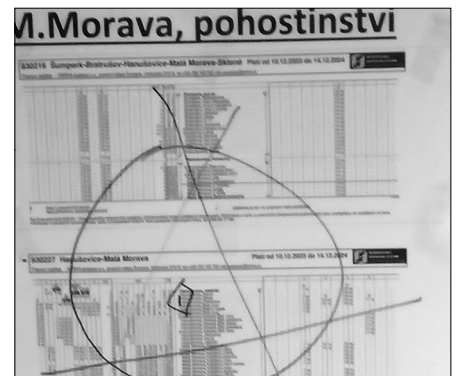
Nejenom v Československu zaskočilo obyvatel mrazivé počasí a s ním související problémy. Mimořádně studená fronta postupovala již koncem roku 1978 na naše území z Německa. Také tam spadly teploty hluboko pod bod mrazu, napadlo značné množství sněhu, a tak kolabovala doprava i energetika.

Dvacetistupňové mrazy se vyskytovaly na začátku roku 1979 prakticky na celém území střední Evropy, na severu bylo ještě chladněji – tam se teploty blížily dokonce až k padesáti stupňům

pod nulou. Není divu, že zde vlády vyhlášovaly stav ohrožení nebo stanovily zákaz vycházení.

Lucie Žáková

Zdroj: Eurozpravy.cz, 20. 1. 2024

Je smutné, že už po třech dnech od vyvěšení se našel vandal, který se na novém jízdním řádu musel svou malůvkou vyrádit. Foto Petr Mahel

Hledáme zájemce o členství v požární zásahové jednotce obce JPO V. Malá Morava

Náplň činnosti

plnění úkolů podle zákona o požární ochraně
likvidace požárů
likvidace následků přírodních kalamit
zabezpečení činnosti v oblasti civilní ochrany

Předpokladem je dobrý zdravotní stav a chuť pomáhat

Bližší informace podá: Antonín Marinov, starosta obce, tel.: 724 186 911 anebo Petr Chromek, velitel JSDH obce, tel.: 604 747 890

Obec Malá Morava bude i v roce 2024 poskytovat majitelům domů půjčky na opravy se zvýhodněným úrokem 2%

O půjčku může požádat každý stavebník, ať již fyzická nebo právnická osoba, která bude opravovat svůj dům, kde je alespoň jeden byt. Lze poskytnout půjčku až do výše 200.000,- Kč.

Příklady čerpání a výše půjček:

Poř. číslo	Název – účel půjčky	Ihůta splatnosti	Úrok	Horní hranice půjčky v Kč
01	Obnova střechy domu staršího 15 let (krytina i rekonstrukce)	5 let	2 %	110.000,- (na dům)
02	Zřízení elektrického, plynového nebo ekologického topení ve stávajícím domě, výměna kotle	5 let	2 %	90.000,- (na byt)
03	Rekonstrukce topení	5 let	2 %	60.000,- (na byt)
04	Dodatečná izolace domu staršího 15 let proti zemní vlhkosti	5 let	2 %	50.000,- (na dům)
05	Obnova fasády domu staršího 15 let včetně oplechování	5 let	2 %	150.000,- (na dům)
06	Zateplení obvodového pláště domu staršího 10 let	5 let	2 %	150.000,- (na dům)
07	Vybudování, rekonstrukce WC, koupelny nebo sprchového koutu v bytě	5 let	2 %	100.000,-
08	Výměna oken, vstupních dveří a garážových vrat domu staršího 10 let (včetně zárubní a rámu)	5 let	2 %	140.000,- (na dům) 60.000,- (na byt)
09	Vybudování kanalizačních a vodovodních přípojek	5 let	2 %	40.000,- (na dům)
10	Vybudování domovní čistírny odpadních vod k RD, nádrží na dešťovou vodu	5 let	2 %	120.000 (na dům)
11	Výměna vodoinstalace	5 let	2 %	50.000,-
12	Výměna elektroinstalace	5 let	2 %	60.000,-
13	Oprava komínů	5 let	2 %	50.000,-
14	Půdní vestavba (zřízení minimálně jedné obytné místnosti)	5 let	2 %	110.000,- (na dům)

Žádost o půjčku, vedle základních údajů jako je jméno žadatele, bydliště, označení budovy, na kterou bude půjčka čerpána, atd., musí obsahovat doklad o vlastnictví budovy nebo bytu, doklad o přípustnosti akce (tj. stavební povolení nebo souhlas se stavbou či jiné stavební rozhodnutí), specifikaci půjčky podle směrnice, alespoň předběžný návrh smlouvy o dílo s dodavatelem prací a návrh na stanovení záruky – ručitelské závazky. Do 50.000,- Kč je požadován jeden ručitel, do 90.000,- Kč dva ručitelé, nad 90.000,- Kč tři ručitelé.

O přidělení půjčky na návrh obecního úřadu rozhodne zastupitelstvo obce. Čerpat půjčku je možné po podepsání příslušných smluv na základě předložených faktur za provedené práce odpovídající schválené výši a druhu půjčky. Správnost a provedení fakturovaných prací potvrzuje na faktuře pověřený pracovník obecního úřadu. Půjčku lze čerpat vždy pouze do konce roku, kdy bylo rozhodnuto o jejím přidělení.

Příjem žádostí do 13. března 2024

Formulář žádosti o půjčku a podrobnější informace o půjčkách jsou k dispozici na obecním úřadě v Malé Moravě a na internetových stránkách www.obecmalamorava.cz.

Zápis ze 7. zasedání Zastupitelstva obce Malá Morava, konaného 21. 12. 2023 od 16.00 hod. v Penzionu Sport ve Vojtíškově

Poznámka: Tento zveřejněný Zápis je upraven (jsou zveřejněny pouze iniciály jmen a příjmení osob, které nesouhlasí s uveřejněním) z důvodu dodržení přiměřenosti rozsahu zveřejňovaných osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů v platném znění. Zveřejněné osoby jsou zde uvedené s jejich souhlasem. Do úplné verze Zápisu mohou v případě potřeby na obecním úřadě kdykoli nahlédnout občané obce od 18 let věku s trvalým pobytem na území obce, fyzické osoby - vlastníci nemovitostí (stavby, bytů, pozemků) na území obce a cizí státní příslušníci, kteří mají trvalý pobyt na území obce. Jiné fyzické osoby a osoby právnické mají možnost získat informace z jednání zastupitelstva obce na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

Přítomní členové zastupitelstva obce: Walter Köhler (1), Jan Kouřil (2) Antonín Marinov (3), Pavel Morong (4), Štěpán Morong (5), Karel Svoboda (6), Ing. Maxmilián Ščambura (7), Rostislav Ščambura (8), Mgr. Olga Temňáková (9)

Přítomní občané: J. R., I. K., Z. M., J. M., P. J., L. G., V. J., O. Š., J. S., J. B., P. P., J. Š.

Hlasování zastupitelů: (+) pro, (-) proti, (o) zdržel se hlasování, (x) nepřítomen

Starosta obce Anotnín Marinov v 16:00 hodin zahájil zasedání zastupitelstva obce a sdělil, že veřejnost byla o svolání zastupitelstva informována oznámením vyvěšeným na úřední desce a na webových stránkách obce. Členové zastupitelstva obdrželi pozvánku. Jsou přítomni všichni členové zastupitelstva, tudíž je, podle ustanovení zákona o obcích, zastupitelstvo usnášedischopné. Zápis z předešlého jednání byl ověřovateli podepsán, k nahlédnutí je na obecním úřadě v Malé Moravě.

1. Schválení programu

Starosta seznámil přítomné s návrhem programu, který byl zveřejněn spolu s pozvánkou na úředních deskách obce:

1. Schválení programu jednání.
2. Určení zapisovatele z jednání.
3. Určení ověřovatelů z jednání.
4. Zpráva o plnění usnesení z minulého jednání a o činnosti OÚ.
5. Rozpočtové změny.
6. Provedená opatření starosty.
7. Výsledek hospodaření obce za leden až listopad 2023.
8. Mezitímní závěrka.
9. Rozpočet MŠ Malá Morava na rok 2024.
10. Střednědobý výhled rozpočtu MŠ Malá Morava.
11. Rozpočet obce Malá Morava na rok 2024.
12. Změna obecně závazných vyhlášek.
13. Cena za likvidaci odpadů pro podnikatele.
14. Kalkul vody.
15. Pracovní činnost zastupitelů.
16. Žádost o dotaci na Malomoravské slavnosti.
17. Pronájem bytů.
18. Aktualizace směrnice o pronájmu bytů.
19. Aktualizace Programu a pravidel pro poskytování dotací.
20. Žádosti o prodej nemovitostí.
21. Žádost o pacht nemovitostí.
22. Převod církevních pozemků.
23. Obnova cesty ve Vojtíškově.
24. Rozvojová strategie obce.
25. Souhlasy se stavbami.
26. Cena za pronájem.
27. Smlouva o smlouvě budoucí.
28. Zápis z kontrol obce.
29. Příkaz k inventarizaci majetku.
30. Diskuze.
31. Závěr jednání.

Starosta vyzval přítomné k dalším návrhům nebo diskuzi. Do diskuze se nikdo nezapojil.

2023/07/01: ZO Malá Morava schvaluje program jednání 7. zastupitelstva obce, konaného dne 21. 12. 2023 dle předloženého návrhu.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

2. Určení zapisovatele z jednání

Starosta určil zapisovatelkou zápisu z jednání paní Mgr. Olgu Temňákovou.

3. Určení ověřovatelů zápisu

Starosta obce určil ověřovatelem zápisu z jednání pana Štěpána Moronga a Jana Kouřila.

4. Zpráva o plnění usnesení z minulého zasedání a zpráva o činnosti obecního úřadu

Starosta seznámil přítomné s plněním usnesení z minulého zasedání a se zprávou o činnosti obecního úřadu. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

ZO Malá Morava bere na vědomí zprávu o plnění usnesení.

5. Rozpočtové změny

Zastupitelstvo obce projednalo návrh rozpočtového opatření č. 100010/2023 včetně důvodové zprávy. Rozpočet byl ponížen v příjmech o 558.058,00 Kč a ve výdajích o 4.291.068,60 Kč. Financování bylo poníženo o 3.733.010,60 Kč. Starosta otevřel diskuzi. Do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2023/07/02: ZO Malá Morava schvaluje rozpočtové opatření č. 100010/2023, jehož znění je přílohou č. 1. tohoto zápisu.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

6. Provedená opatření starosty

Starosta informoval o provedených opatřeních č. 19, 21, 23 a 24/2023, kterými starosta obce schvaluje a provádí rozpočtové opatření č. 100006, 7, 8 a 9/2023. Tato opatření jsou přílohou č. 2 tohoto zápisu. Dále informoval o opatřeních č. 18, 20, 22 a 25/2023 provedených v jeho působnosti (smlouvy na pacht pozemků, smlouvy na zimní údržbu, dary na akce v obci, dar pro MŠ). Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

ZO Malá Morava bere na vědomí opatření starosty.

7. Výsledek hospodaření obce za leden až listopad 2023

Starosta seznámil přítomné se zprávou o hospodaření obce za uvedené období, kde jsou příjmy i výdaje rozepsány dle jednotlivých položek. Příjmy za toto období jsou ve výši 22.372.575,38 Kč a jsou plněny na 91,18 % upraveného rozpočtu. Výdaje jsou ve výši 18.011.027,63 Kč a jsou plněny na 59,71 % upraveného rozpočtu. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

ZO Malá Morava bere na vědomí zprávu o výsledku hospodaření obce za leden až listopad 2023.

8. Mezitímní závěrka

Starosta obce seznámil přítomné s mezitímní účetní závěrkou za období leden–září 2023.

ZO Malá Morava bere na vědomí mezitímní účetní závěrku za období leden–září 2023.

9. Návrh rozpočtu MŠ Malá Morava na rok 2024

Starosta informoval o předloženém návrhu rozpočtu MŠ Malá Morava pro rok 2024. Rozpočet je vyrovnaný ve výši 2.967.767,00 Kč na straně příjmů i výdajů. Příspěvek od zřizovatele na provozní náklady je ve výši 767.000,00 Kč. Starosta vyzval k diskuzi. Do diskuze se přihlásil pan Maxmilián Ščambura s dotazem na položku telefon, zda je to i s internetem. Olga Temňáková, jako členka kontrolní komise, která kontroluje i příspěvkovou organizaci obce, sdělila, že je to položka za všechny telekomunikační služby (internet a mobilní telefon, pevná linka byla zrušena).

2023/07/03: ZO Malá Morava schvaluje rozpočet MŠ na rok 2024 jako

vyrovnaný na straně příjmů i výdajů ve výši 2.967.767,00 Kč, provozní příspěvek od zřizovatele je ve výši 767.000,00 Kč. Rozpočet je přílohou zápisu č. 3.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

10. Střednědobý výhled rozpočtu MŠ Malá Morava

Starosta informoval o předloženém návrhu střednědobého výhledu rozpočtu MŠ Malá Morava na období 2025–2027. Návrh je přílohou č. 4 tohoto zápisu. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2023/07/04: ZO Malá Morava schvaluje Střednědobý výhled rozpočtu MŠ Malá Morava na rok 2025–2027.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

11. Rozpočet obce Malá Morava na rok 2024

Starosta předložil návrh rozpočtu na rok 2024, včetně návrhu rozpočtu Sociálního fondu na rok 2024, návrhu Fondu rozvoje bydlení na rok 2024 a návrh rozpočtu Fondu obnovy vodohospodářského majetku na rok 2024. Rozpočet obce a závazné ukazatele jsou přílohou č. 5 tohoto zápisu. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2023/07/05: ZO Malá Morava schvaluje rozpočet obce Malá Morava na rok 2024 dle přílohy č. 5 tohoto zápisu jako schodkový takt:

Celkové příjmy ve výši - 19.899.964,00 Kč

Celkové výdaje ve výši - 24.508.304,19 Kč

Financování ve výši - 4.608.340,19 Kč bude hrazeno z kladného výsledku hospodaření v minulých letech.

Hlasování: 7:0:2 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
+	+	+	+	+	+	0	0	+

2023/07/06: ZO Malá Morava schvaluje rozpočet Sociálního fondu, Fondu rozvoje bydlení a Fondu obnovy vodohospodářského majetku na rok 2024 dle přílohy č. 5 tohoto zápisu.

Hlasování: 7:0:2 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
+	+	+	+	+	+	0	0	+

2023/07/07: ZO Malá Morava schvaluje závazné ukazatele rozpočtu obce Malá Morava na rok 2024 dle přílohy č. 5 tohoto zápisu.

Hlasování: 7:0:2 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
+	+	+	+	+	+	0	0	+

12. Změna obecně závazných vyhlášek

Starosta seznámil přítomné s návrhy změn obecně závazných vyhlášek s ohledem na změnu legislativy a také nákladů. První je návrh Obecně závazné vyhlášky č. 1/2023, o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství, která je upravena dle nové právní úpravy. Hlavní změnou je sazba poplatku z původní částky 710,- Kč na částku 860,- Kč, a to z důvodu růstu nákladů na odpadové hospodářství a navýšení sazby DPH z 15 % na 21 % v rámci vládního balíčku. Současně však stále bude platit, že občané si mohou obce „vytrdit“ až 75% slevu.

Starosta vyzval k diskuzi. Zastupitelé diskutovali o výši nákladů na odvoz komunálního odpadu a podporu zapojení občanů do třídění. Starosta informoval, že současné náklady na odpadové hospodářství na jednoho občana jsou 1.300,- Kč. Ovšem již více jak 60 % domácností se zapojilo do obecního motivačního systému nakládání s odpady a v roce 2023 už více jak 60 poplatníků platilo poplatek za odpady v nejnižší možné výši 177,- Kč ročně. V příštím roce bychom mohli taky například ušetřit na vozu odpadů, který je pro většinu obyvatel dostačující 1x za 3 týdny.

2023/07/08: ZO Malá Morava vydává obecně závaznou vyhlášku č. 1/2023 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství.

Hlasování: 7:2:0 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
+	+	+	+	+	+	-	-	+

Zastupitelům byl předložen návrh Obecně závazné vyhlášky č. 2/2023, o místním poplatku ze psů, která je upravena dle nové právní úpravy. Hlavní změnou je nové výslovně stanovené poplatkové období.

2023/07/09: ZO Malá Morava vydává obecně závaznou vyhlášku č. 2/2023 o místním poplatku ze psů.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

Zastupitelům je předložen návrh Obecně závazné vyhlášky č. 3/2023,

o místním poplatku za pobyt, která je upravena dle nové právní úpravy. Hlavní změnou je zařazení lázeňské léčebné rehabilitační péče do předmětu poplatku.

2023/07/10: ZO Malá Morava vydává obecně závaznou vyhlášku č. 3/2023 o místním poplatku za pobyt.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

13. Cena za likvidaci odpadů pro podnikatele

Starosta informoval, že obec na základě smluv umožňuje zapojení právnické nebo podnikající fyzické osoby produkující při své nevýrobní činnosti komunální odpad nebo odpady z obalů z papíru, plastu, skla a kovů, do obecního systému odpadového hospodářství provozovaného obcí. Vzhledem ke stále rostoucím nákladům za provoz obecního systému odpadového hospodářství bylo navrženo zvýšit ceny o průměrnou inflaci z roku 2022, a to 15,1 %. Starosta vyzval k diskuzi. Pan Pavel Morong upozornil na nutnost si všimnout, zda podnikatelé neodevzdávají třeba nebezpečný odpad do svozu odpadu pro občany.

2023/07/11: ZO Malá Morava stanovuje ceny za využívání obecního systému odpadového hospodářství právnickými nebo podnikajícími fyzickými osobami s platností od 1. 1. 2024 následovně:

110l popelnice/rok – 3.453,00 Kč + 21 % DPH – celkem 4.178,13 Kč,

1100 l kontejner/rok – 9.697,17 Kč + 21 % DPH – celkem 11.733,58 Kč,

Velkoobjemový kontejner/rok – 11.884,07 Kč + 21 % DPH – celkem 14.379,72 Kč.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

14. Kalkulace vody

Starosta informoval, že obec vlastní a provozuje 5 vodovodů v jednotlivých místních částech Malá Morava, Vojtíškov, Podlesí a Vysoký Potok. Kalkulace je společná pro všechny vodovody, stočné není účtováno. V roce 2023 byla fakturovaná cena vody za 1 m³ ve výši 25,46 + 10 % DPH, tj. 28,- Kč a přitom náklady na 1 m³ byly v roce 2023 cca 65,- Kč, což je minimálně 2x více. Cena vody pro rok 2024 se stanovuje na základě předpokládaných nákladů v roce 2024 a vzhledem k rostoucím nákladům a zvýšení DPH na 12 % bylo navrženo cenu za 1 m³ vody stanovit na 31,00 Kč včetně DPH. Celostátní průměrná cena vodného je přitom 58,- Kč.

Starosta vyzval k diskuzi. Olga Temňáková se dotazovala na kalkulaci vody při odběru bez vodoměru. Starosta reagoval, že v tomto případě se musí provozovatel vodovodu řídit směrnými čísly, dle příslušné vyhlášky, kde je průměrný odběr na občana 46 m³. Nikdo další se do diskuze nepřihlásil.

2023/07/12: ZO Malá Morava schvaluje plánovanou kalkulaci ceny vody pro kalendářní rok 2024.

Hlasování: 7:2:0 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
+	+	+	+	+	+	-	-	+

2023/07/13: ZO Malá Morava stanovuje cenu za odběr 1 m³ pitné vody z obecního vodovodu v roce 2024 ve výši 31,- Kč včetně příslušného 12 % DPH.

Hlasování: 7:2:0 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
+	+	+	+	+	+	-	-	+

15. Pracovní činnost zastupitelů

Starosta informoval, že v roce 2023 byl zaměstnán jeden zastupitel na DPP. Návrhem je pro rok 2024 v případě potřeby uzavřít opět DPP s Mgr. Olgou Temňákovou na přípravu a administraci žádostí o dotace. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2023/07/14: ZO Malá Morava souhlasí s možností uzavřením dohody o provedení práce s Mgr. Olgou Temňákovou – příprava, vyřizování a administrace žádostí o dotace.

Hlasování: 8:0:1 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
+	+	+	+	+	+	+	+	0

16. Žádost o dotaci na Malomoravské slavnosti

Starosta navrhl na pořádání Malomoravských slavností v roce 2024 požádat o dotaci na Olomoucký kraj, Program podpory kultury v Olomouckém kraji v roce 2024. Starosta dále předložil smlouvu a návrh programu na Malomoravské slavnosti 2024 od dlouhodobého dodavatele Lubomír Roščák – RASCALS AGENCY Ostrava. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2023/07/15: ZO Malá Morava souhlasí s uzavřením smlouvy na pořádání Malomoravských slavností 2024 se společností Lubomír Roščák – Rascals Agency Ostrava.

Hlasování: 7:2:0 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
+	+	+	+	+	+	-	-	+

2023/07/16: ZO Malá Morava souhlasí s podáním žádosti o dotaci na podporu Malomoravských slavností 2024 od Olomouckého kraje, Program podpory kultury v roce 2024.

Hlasování: 7:0:2 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
+	+	+	+	+	+	0	0	+

17. Pronájem bytů

Starosta informoval, že obec v současné době disponuje volnými byty – byt č. 2 v Podlesí čp. 21 a byt č. 4 v Podlesí čp. 38. Tyto byty byly nabídnuty k pronájmu na základě zveřejněného oznámení. Doručeny byly žádosti dvou žadatelů, které byly posouzeny podle platné směrnice o přidělování bytů.

Byt č. 2 v Podlesí čp. 21

1. J. V., bytem xxx – počet bodů 31.

Byt č. 4 v Podlesí čp. 38

1. V. B., bytem xxx – počet bodů 48.

Protože jiní zájemci nebyli, starosta navrhl byty pronajmout výše uvedeným žadatelům. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2023/07/17: ZO Malá Morava přiděluje byt č. 2 v Podlesí čp. 21 žadateli J. V., bytem xxx.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

2023/07/18: ZO Malá Morava přiděluje byt č. 4 v Podlesí čp. 38 žadateli V. B., bytem xxx.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

18. Aktualizace směrnice o pronájmu bytů

Starosta předložil návrh na novou směrnici o přidělování obecních bytů č. 4/2023, která nahrazuje Směrnici o přidělování obecních bytů č. 3/2012 ze dne 15. 11. 2012. Hlavními změnami je skutečnost, že žadatelem může být jen občan ČR, nutnost doložení předchozích referencí pronajímatelů/ubytovatelů, upraven byl počet bodů za osoby užívající byt a několik dalších změn s ohledem na změnu legislativy. Starosta vyzval k diskuzi. ZO diskutovali o bodování počtu členů společné domácnosti. Olga Temňáková upozornila, zda nebude snížené bodové ohodnocení mít vliv na vícečetné domácnosti. Starosta reagoval, že ano, ovšem s ohledem na další pronajímání bytů může být směrnice opět upravena.

2023/07/19: ZO Malá Morava schvaluje Směrnici o přidělování obecních bytů č. 4/2023.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

19. Aktualizace Programu a pravidel pro poskytování dotací

Starosta předložil návrh na aktualizaci Programu a pravidel pro poskytování dotací z rozpočtu Obce Malá Morava, která spočívá hlavně v rozšíření podporovaných aktivit, možnost dofinancování investičních akcí a navýšení celkových poskytovaných částek. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2023/07/20: ZO Malá Morava schvaluje aktualizaci Programu a pravidel pro poskytování dotací z rozpočtu Obce Malá Morava.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

20. Žádost o prodej nemovitosti

Majitel rekreační chaty v Podlesí na p. č. 2135/1, k. ú. Podlesí-město, požádal opětovně obec o prodej pozemků st. 169, st. 170 a p. č. 2149. Popisovaným důvodem žádosti je absence přístupu z veřejné cesty k pozemku v jejich vlastnictví. Žadatelé o pozemky žádali již v minulosti, prodej nebyl schválen, pozemky jim byly propachtovány. Přístup k jejich nemovitosti je zabezpečen vstupem právě přes propachtované obecní pozemky. Bylo navrženo pozemky neprodávat. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil. Starosta nechal hlasovat o návrhu pozemky neprodávat.

2023/07/21: ZO Malá Morava neschvaluje prodej pozemků st. 169, st. 170 a p. č. 2149, k. ú. Podlesí-město.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

21. Žádosti o pacht nemovitosti

Zastupitelstvu obce byla předložena žádost o pacht pozemků, které žadatel chce užívat k zemědělským účelům v k. ú. Podlesí-město:

p. č. 2273 (část) ost. pl. 152 m²

p. č. 2274/7 ost. pl. 60 m²

p. č. 1883 ost. pl. 317 m²

p. č. 301 (část) ost. pl. 100 m²

p. č. 2234 ost. pl. 255 m²

p. č. 2233 orná p. 1340 m²

p. č. 2230 ost. pl. 493 m²

p. č. 2231 ost. pl. 180 m²

p. č. 2111/3 ttp 58 m²

Část pozemků je doporučena propachtovat, část je porostlá vzrostlými stromy a jsou nevhodné k zemědělskému užívání. Starosta vyzval k diskuzi. Přítomný pan R., žadatel, reagoval, že hospodařit se dá i na pozemcích se stromy. Starosta reagoval, že části navržené k nepropachtování jsou zarostlé a nevhodné k hospodaření. Místostarosta pan Köhler doplnil, že i když lze hospodařit na pozemcích se stromy, tak v tomto případě jsou opravdu neobhospodařovatelné.

2023/07/22: ZO Malá Morava schvaluje záměr pachtu části pozemků v k. ú. Podlesí-město p. č. 2234 ostatní plocha o výměře cca 100 m², p. č. 2233 orná půda o výměře cca 794 m², p. č. 2230 ostatní plocha o výměře cca 156 m² a p. č. 2111/3 trvalý travní porost o výměře cca 54 m².

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

22. Převod církevních pozemků

Starosta informoval, že obec provozuje veřejná pohřebiště, ve Vojtíškově a na Malé Moravě na pozemcích, které jsou ve vlastnictví Římskokatolické farnosti Malá Morava. Záměrem obce je získat tyto pozemky do svého vlastnictví, aby mohla investovat do oprav a úprav na těchto pozemcích (vybudování chodníků, instalace mobiliáře a veřejného osvětlení, oprav zdi). Podmínkou investic je vlastnictví těchto pozemků, nebo alespoň jejich dlouhodobý pronájem. Návrhem je farnost požádat o bezúplatný převod těchto pozemků do vlastnictví obce nebo pronájem alespoň na 99 let za symbolickou částku. V rámci této žádosti bude také požádáno o prodej či převod části pozemku p. č. 295 o výměře cca 50 m², na které se nachází komunikace. Starosta vyzval k diskuzi. Olga Temňáková doplnila, že je vhodné v případě dlouhodobých pronájmů dát výpovědní dobu min. 5 let s ohledem na možnost čerpání dotací na úpravy hřbitovů a s tím spojenou udržitelností 5 let.

2023/07/23: ZO Malá Morava schvaluje požádat o bezúplatný převod pozemků p. č. 1919, ostatní plocha o výměře 29 m² a p. č. 296, ostatní plocha o výměře 2 564 m² v k. ú. Malá Morava, p. č. 76, ostatní plocha o výměře 1 259 m² v k. ú. Vojtíškov se hřbitovními zdmi a o bezúplatný převod či koupi části pozemku p. č. 295 trvalý travní porost o výměře cca 50 m² v k. ú. Malá Morava majitele Římskokatolickou farnost Malá Morava. Popřípadě zažádat o dlouhodobý pronájem s výpovědní lhůtou min. 5 let.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

23. Obnova cesty na Vojtíškově

Starosta informoval, že na základě pověření z minulých zastupitelstev prověřil možný postup při obnově průchozí obecní cesty ve Vojtíškově. Jedná se o náhradu tzv. zkratky přes louku na pozemku p. č. 498/3, která je v soukromém vlastnictví a kde probíhá výstavba rekreačních domů. Tuto zkratku užívají občané pro zkrácení vzdálenosti oproti chůzi po krajské silnici. Tato záležitost by se dala vyřešit obnovou části obecní cesty na pozemku p. č. 1811/2 s návazností na směnu části parcely p. č. 498/3 (nově p. č. 498/35 (dle GP č. 311-232/2023)). Majitel je ochoten s obcí směnít část tohoto pozemku. V případě s realizací obnovy této cesty by poté došlo k napojení stávající části obecní komunikace s komunikací krajskou, spočívající v terénních úpravách a zpevnění nepoužívané části. Dále by bylo vhodné vypořádat současné majetkové vztahy pod touto místní komunikací a ostatními pozemky v okolí. Navrhl pokračovat v přípravách na obnovu komunikace v tomto rozsahu. Starosta vyzval k diskuzi.

Maximilián Ščambura, jako zastupitel a obyvatel domu č. p. 10 přiléhajícího k této místní komunikaci, reagoval, že obnovení cesty dle návrhu bude spojeno se složitějším vypořádáním vztahů v průběhu stávající (dolní) části místní komunikace. Navrhl tedy záměr směny neschválit a pověřit starostu obce obnovením jiné cesty, a to na parcele 1813/1, která vede k rybníku. Dle informací od majitele přilehlých pozemků je zde plánována výstavba, tudíž obnova cesty bude stejně v dohledné době aktuální k řešení. Na obnovu by mohly být případně čerpány i dotace. Starosta reagoval, že stávající návrh by představoval upravit pouze cca 70 m cesty, druhý návrh je cesta o délce minimálně 300 m a její realizace by byla časově a finančně mnohem náročnější.

Rostislav Ščambura doplnil, že v oblasti bydlí a cesta není takto jako průchozí využívána již více než 30 let a o její obnově se neuvažovalo. Dále se obává o zvýšení hluku a bezpečnosti z důvodu projíždějících aut. Starosta reagoval, že obnova průchozí cesty je navázána na změny, které se v oblasti dějí v poslední době a obec je nemůže ovlivnit. Dříve se tato obnova nepředpokládala. Navíc by tato komunikace měla být využívána převážně chodci. Do diskuze se zapojili i další zastupitelé a přítomní občané obce. Walter Köhler na závěr navrhl místní šetření nebo anketu o využívání obnovené cesty. Starosta ukončil diskusi a navrhl hlasovat o návrhu pana Maxmiliána Ščambury.

Hlasování: 2:6:1 (neschváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
-	-	-	-	-	-	+	+	0

Návrh na vyslovení nesouhlasu se záměrem směny části pozemků p. č. 498/3 v k. ú. Vojtíškov, k obnově cesty a pověření starosty obce obnovením cesty na parcele 1813/1, která vede k rybníku, nebyl přijat.

Starosta dal hlasovat o původním návrhu.

2023/07/24: ZO Malá Morava souhlasí s pokračováním příprav k obnově průchozí cesty na parcele 1811/2, k. ú. Vojtíškov.

Hlasování: 6:2:1 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
+	+	+	+	+	+	-	-	0

24. Rozvojová strategie obce

Zastupitelům byla předložena k připomínkovaní a schválení Rozvojová strategie obce na období 2024–2035, která vzešla z dotazníkového šetření a veřejného projednávání s občany obce. Struktura Programu rozvoje obce, tedy strategického rozvojového dokumentu obce, vychází z Metodiky tvorby programu rozvoje obce, kterou zpracovalo Ministerstvo pro místní rozvoj. Olga Temňáková představila hlavní priority rozvoje obce, kde tento plán není jen dokumentem zastupitelstva, ale je také možností naplnění pro subjekty působící na území obce včetně fyzických osob, jednotlivců. V neposlední řadě je také podkladem, který je možný využít pro čerpání dotací na různé projekty jak obce, tak ostatních subjektů. Strategii zpracovala MAS Horní Pomoraví o.p.s. Starosta vyzval k diskusi. Zastupitelé podpořili tvorbu strategie a její schválení.

2023/07/25: ZO Malá Morava schvaluje Rozvojovou strategii obce Malá Morava na období 2024–2035 jako součást základních dokumentů obce.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

25. Souhlasy se stavbami

- změna stavby RO Sklené

Zastupitelstvu obce byl předložen návrh na změnu souhlasu s odstraněním objektu bez č. p. a o vyjádření k záměru stavby: „Novostavba RO Sklené u Malé Moravy p. p. č. 85/1“, Obec Sklené, k. ú. Šumperk, okres Šumperk. Změna se týká hlavně jiného umístění ČOV. Starosta vyzval k diskusi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2023/07/26: ZO Malá Morava souhlasí s odstraněním objektu bez č. p. na pozemku p. č. 85/1 v k. ú. Sklené u Malé Moravy a souhlasí se stavbou „Novostavba RO Sklené u Malé Moravy p. p. č. 85/1“, k. ú. Sklené“.

Hlasování: 7:0:2 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
+	+	+	+	+	+	0	0	+

- přípojka NN Malá Morava

Zastupitelstvu obce byl předložen návrh na vyjádření k umístění a realizaci stavby „Malá Morava – p. č. 159/1, nové NNk“ za účelem nové elektrické přípojky v obci Malá Morava, k. ú. Malá Morava. Předložena byla i Smlouva o budoucí o smlouvě o zřízení věcného břemene na obecních pozemcích a dohoda o umístění stavby. Zadavatelem stavby je ČEZ Distribuce. Starosta vyzval k diskusi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2023/07/27: ZO Malá Morava souhlasí s umístěním a realizací stavby „Malá Morava – p. č. 159/1, nové NNk“ za účelem nové elektrické přípojky v obci Malá Morava. ZO Malá Morava souhlasí s uzavřením Smlouvy o budoucí o smlouvě o zřízení věcného břemene a dohodě o umístění stavby č. IV-12-8026456/2.

Hlasování: 7:0:2 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
+	+	+	+	+	+	0	0	+

- přípojka NN Zlatý Potok

Zastupitelstvu obce byl předložen návrh na vyjádření k umístění a realizaci stavby „IV-12-8027435, Zlatý Potok - p. č. 73, nové NN“ za účelem

nové elektrické přípojky v obci Malá Morava, k. ú. Zlatý Potok. Zadavatelem stavby je ČEZ Distribuce. Starosta vyzval k diskusi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2023/07/28: ZO Malá Morava souhlasí se stavbou „Zlatý Potok – p. č. 73, nové NN“, k. ú. Zlatý Potok.

Hlasování: 7:0:2 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
+	+	+	+	+	+	0	0	+

- stavba roubenky Vojtíškov

Zastupitelstvu obce byl předložen návrh na vyjádření k připravované akci, její změně „NOVOSTAVBA REKREAČNÍ ROUBENÉ CHALUPY V K. Ú. VOJTÍŠKOV NA ST. P. KN 169, pp. KN 930/1 a 930/6“ z hlediska existence obecních podzemních sítí a souhlas s tímto záměrem. Předmětem záměru je již realizovaná stavba rekreační roubené chalupy, která byla zhotovena dle stavebního povolení č. j.: Výst./621/2020/Šu ze dne 22. 10. 2020. Stavba byla při realizaci posunuta o cca 5 m směrem na severovýchod a je potřeba stavbu opětovně dodatečně povolit. Starosta vyzval k diskusi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2023/07/29: ZO Malá Morava souhlasí se stavbou „NOVOSTAVBA REKREAČNÍ ROUBENÉ CHALUPY V K. Ú. VOJTÍŠKOV NA ST. P. KN 169, pp. KN 930/1 a 930/6“.

Hlasování: 7:0:2 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
+	+	+	+	+	+	0	0	+

- rekreační chalupa Vysoká

Zastupitelstvu obce byl předložen návrh na vydání stanoviska k projektové dokumentaci „REKREAČNÍ CHALUPA NA ST. P. 49/1 A ST. P. 49/3 V K. Ú. VYSOKÁ U MALÉ MORAVY“ a současně vydání souhlasu se zřízením sjezdu na obecní účelovou komunikaci. Starosta vyzval k diskusi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2023/07/30: ZO Malá Morava souhlasí se stavbou „REKREAČNÍ CHALUPA NA ST. P. 49/1 A ST. P. 49/3 V K. Ú. VYSOKÁ U MALÉ MORAVY“ a současně souhlasí se zřízením sjezdu – napojením na obecní účelovou komunikaci na pozemku p. č. 615/1 v k. ú. Vysoká u Malé Moravy.

Hlasování: 7:0:2 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
+	+	+	+	+	+	0	0	+

- novostavba zahradního skladu Vysoká

Zastupitelstvu obce byl předložen návrh na vydání stanoviska k novostavbě zahradního skladu ve Vysoké – jednopodlažní objekt na pozemcích p. č. 31/1 a 31/2 v k. ú. Vysoká u Malé Moravy, patřící ke stávajícímu rodinnému domu ve vlastnictví žadatele. Starosta vyzval k diskusi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2023/07/31: ZO Malá Morava souhlasí se stavbou novostavby zahradního skladu u RD ve Vysoké – na pozemcích p. č. 31/1 a 31/2 v k. ú. Vysoká u Malé Moravy“.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

- změna stavby přípojky NN ve Vojtíškově

Zastupitelstvu obce byl předložen návrh na vydání stanoviska ke změně o stavby „IV-12-8021218 Vojtíškov - č. parc. 498/29 NNv NNk“. Nově je navržena trasa na parc. č. 78/2 a 1813/3, které jsou ve vlastnictví obce. Starosta vyzval k diskusi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2023/07/32: ZO Malá Morava souhlasí se změnou umístění a realizací stavby „IV-12-8021218 Vojtíškov - č. parc. 498/29 NNv NNk“. ZO Malá Morava souhlasí s uzavřením Smlouvy o budoucí o smlouvě o zřízení věcného břemene a dohodě o umístění stavby č. IV-12-8021218/VB003, VOJTÍŠKOV – Č.PARC. 498/29 NNv NNK.

Hlasování: 7:0:2 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
+	+	+	+	+	+	0	0	+

26. Cena za pronájem

Zastupitelstvu obce byl předložen návrh na zpoplatnění pronájmu objektů kaple ve Vysoké a kaple Svaté Trojice (u Severomoravské chaty) za účelem konání svatebních obřadů. Obě kaple jsou ve vlastnictví obce a jsou k těmto účelům hodně využívané. Navrhovaná výše pronájmu za 1 obřad je 2.000,00 Kč včetně zákonné výše DPH (tj. cca 1 652,00 Kč + DPH). Dále byla navržena sleva na tomto poplatku pro novomanžele, z nichž, alespoň jeden má v obci Malá Morava trvalé bydliště ve výši 100 %. Starosta vyzval k diskusi. Maxmilián Ščambura se dotazoval, zda se doposud něco hradilo a podpořil schválení úhrady pro cizí svatebčany. Starosta reagoval, že

doposud byly obřady zdarma, i když s údržbou má obec spojené náklady.

2023/07/33: ZO Malá Morava souhlasí s pronájmem objektů kaplí Největější Trojice na Vysoké a svaté Trojice ve Vysokém Potoku ke konání svatebních obřadů a stanovuje za cenu za pronájem ve výši 2.000,00 Kč za obřad včetně zákonné výše DPH. Současně ZO schvaluje 100% slevu na tomto poplatku pro svatební obřady pro novomanžele, z nichž alespoň jeden má v obci Malá Morava trvalé bydliště.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

27. Smlouva o smlouvě budoucí

Zastupitelstvu obce byl předložen návrh na uzavření smlouvy o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene a služebnosti s panem R. H.. Smlouva se týká stavby Vodního zdroje Malá Morava, Vojtiškov, který byl finančně podpořen ze Státního fondu životního prostředí. V případě ovlivnění vodního zdroje žadatele čerpáním vodního zdroje pro obecní vodovod, bude obec jako náhradu dodávat vodu z obecního vodovodu panu H. zdarma. Starosta vyzval k diskuzi. Zastupitelé se dotazovali na stav dotačního řízení, kdy starosta reagoval, že musí být do 30. 6. 2024 stavební povolení a vybrán dodavatel. S ohledem na situaci s panem H. je možné, že se dané řízení nestihne a dotace propadne.

2023/07/34: ZO Malá Morava souhlasí s uzavřením smlouvy o zřízení věcného břemene – služebnosti, spočívající v právu na vodu, s R. H., vlastníkem stavby pro rodinnou rekreaci č. e. 37 na pozemku p. č. st. 107, zastavěná plocha a nádvoří o výměře 668 m², v k. ú. Vojtiškov.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

28. Zápis z kontrol výborů obce

Zastupitelům byly předloženy zápisy z kontrol Kontrolního a Finančního výboru. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

ZO Malá Morava bere na vědomí zprávy výborů obce za rok 2023.

29. Příkaz k inventarizaci majetku

Starosta seznámil přítomné s příkazem k provedení inventarizace majetku se stavem k 31. 12. 2023 a se složením inventarizačních komisí. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

ZO Malá Morava bere na vědomí příkaz k inventarizaci majetku obce za rok 2023.

30. Diskuze

Starosta vyzval zastupitele obce k diskuzi. Do diskuze se nikdo nezapojil.

Starosta vyzval k diskuzi přítomné občany. Pan O. Š. se dotazoval na využití a možnosti využití objektu bývalé školy na Malé Moravě, dnes muzeum, pro soukromé sportovní účely. Starosta reagoval, že budova není v moc dobrém stavu a nabídl místní šetření pro konkrétní potřeby pana Š.. Pan P. P. se dotazoval na průběh stavby rybníka na Podlesí. Starosta reagoval, že již od března je požádáno o vydání stavebního povolení, ale bohužel vodoprávní stavební úřad v Šumperku je nadmíru vytížen a je možné, že se povolení nestihne do dubna, do kdy je možné požádat o dotaci na obnovu malých vodních nádrží. Pan J. S. poděkoval za realizovanou přístavbu zádveří kaple na Vysoké a spolupráci s obcí. Současně pozval na připravované akce na Vysoké do konce roku a popřál mnoho zdraví a štěstí do roku následujícího.

31. Závěr jednání

Žádné další dotazy či připomínky nebyly, a proto starosta obce Antonín Marinov poděkoval všem přítomným zastupitelům, občanům a hostům za účast na dnešním zasedání. Popřál pěkné vánoční svátky a mnoho zdraví do nového roku. V 17:45 hodin jednání ukončil.

Přílohy:

1. Znění rozpočtového opatření č. 100010/2023.
2. Provedená rozpočtová opatření starosty.
3. Rozpočet MŠ Malá Morava na rok 2024.
4. Střednědobý výhled rozpočtu MŠ Malá Morava na rok 2025–2027.
5. Rozpočet obce, včetně fondů a závazné ukazatele na rok 2024.

Zápis byl vyhotoven dne 28. 12. 2023

Ověřovatelé zápisu: Štěpán Morong, Jan Kouřil
Zapsala: Mgr. Olga Temňáková

Starosta obce: Antonín Marinov

DIVADLO ŠUMPERK

OSUD ZMIZELÉHO
TOMÁŠ SYROVÁTKA
REŽIE FILIP
NUCKOLLS

SUD
ZMI
ZE
LEHO

sezóna 72 čekáný hrdina

divadlosumperk.cz
produkc@divadlosumperk.cz
+420 770 174 031

Šumperk

DIVADLO ŠUMPERK

VEDLEJŠÍ
DIVADLO PALACE
KLÁRA CIBULKOVÁ
& MICHAL DLOUHÝ

Ú
ŠÍ
ČIN
KY

Vedlejší účinky **host**
16/2 pá 18:00 volný prodej
brilantní konverzační přestřelka

divadlosumperk.cz
pokladna@divadlosumperk.cz
+420 583 214 082

Šumperk

OLŠOVÁČEK©

PŘÍLOHA PRO DĚTI

Sněhové radovánky

Milé děti,

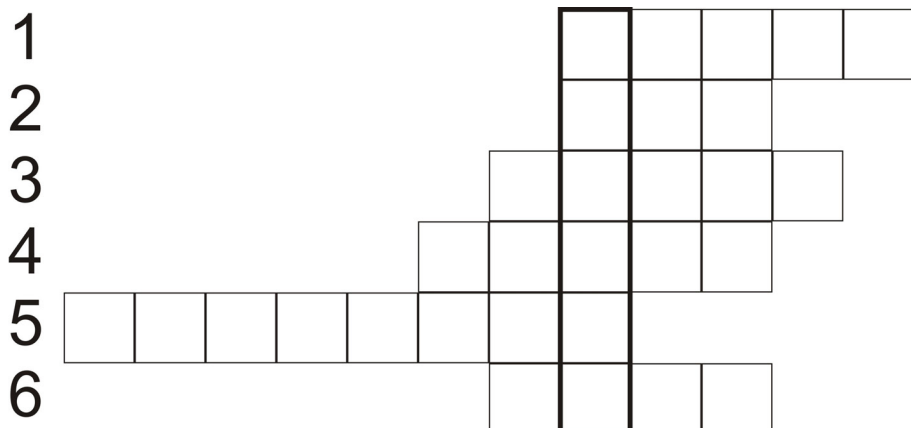
kolem nás je zima a sníh, a to nám skýtá spoustu legrace a zábavy. S čím? No přece se sněhem!

Sáňkovačky, lyžovačky, koulovačky, stavění sněhuláků a sněhuláčků a sněhových iglů. Že nevíte, co je to Iglú? Je to sněhový domek pro Eskymáky. Staví se ze sněhových bloků do tvaru

kupole, ale Vy si můžete postavit úplně obyčejný z trochy sněhu, s jeskyňkou uvnitř. A bude stejně báječný jako ten eskymácký.

Přejeme Vám, ať si užijete plno radosti a když se přijdete zahřát domů do teploučka, můžete si vybarvit naše zimní omalovánky nebo vylustit zimní doplňovačku. Přeji Vám krásnou zimu.

Váš Olšováček

Doplňovačka

1. Černý, krákoravý pták, který k nám přilétá v zimě.
2. Zmrzlá voda.
3. Sněhulák je postaven ze sněhových ...
4. Domácí zvířátko s fousky, kožíškem a měkkými tlapkami.
5. Panák, postavený ze sněhu.
6. Dopravní prostředek, kterým se vozí děti po sněhu.

Olšováček připravila
Radka Morbacherová

Matějská pouť

Kdysi dávno žil byl na Malé Moravě u jednoho zdejšího sedláka jeden mladý kozlík, který se jmenoval Matěj. K našemu hospodáři se dostal docela omylem. To se stalo tak.

Opět byl zase jednou v Králíkách výroční trh. Sedlák dostal od manželky za úkol koupit nějakou mladou kozu. Spíše kůzle, které by se chovalo na mléko. Kozí mléko pili místní lidé odedávna, ale dávalo se hlavně prasatům pro jeho výživnost. Kozka byla užitečná také proto, že se o ni nemusel nikdo moc starat, jen ji podojit a přes den ji dát na pastvu.

Ale pozor! Kozka musela být venku vždycky uvázaná, nebo hlídaná dětmi. To proto, že jak známo, tak každá kozka vždycky všechno ožrala. Hlavně selčiny okrasné květiny. Ty si selka pěstovala na zahrádce, na předzahrádce před domem, v truhlících a květináčích, co měla na parapetech oken. Pak přišly na řadu užitečné rostliny, co byly pěstovány na zahrádce a nakonec i drobné větvičky ze stromů, hlavně ovocných. No, kozka jak někam vlezla, tak všechno hned ožrala.

Jak bylo domluveno, tak bylo i provedeno. Sedlák si do vozu s kozlíkem, krytou sedačkou se stříškou, zapřáhl svého mladšího koníka, a to aby se koník také trochu protáhl. Napsal si na papírek, co má v Králíkách nakoupit. Do domu, do hospodářství, pro manželku, pro děvečku a čeledína, co u něj pracovali na hospodářství. A také něco pro sebe - tabák do fajfky, nějaké náboje do flinty, co měl na škodnou, nějaké mýdlo na holení a tak dále.

Po příjezdu do Králík měl ještě čas na nákupy. Trhovci si teprve stavěli své prodejní stánky a obchodníci s dobyt看em a hospodářskými zvířaty se zvolna scházeli. Stavěli si provizorní oplocenky, aby zde předváděli své zboží. Krávy, koně, kozy, ovce, ale i králíky, husy, kačeny, holuby, vepře na porážku, nebo i selata a jiná domácí zvířata. Někdo nabízel i krůty a další podivuhodné tvory na tehdejší dobu. Třeba například papoušky, rybičky do akvária, kanáry, osly, muly atd.

Sedlák proto nejprve šel do místní restaurace, co byla součástí hotelu na náměstí, tehdy se to jmenovalo Bílá labuť. Tam si opět zavdal a přitom si roze-psal, co vlastně chce nakoupit. Lístky s požadavkem na nákup zboží následně roznesl, a to hlavně do místního koloniálu, prodejny drogerie, do prodejny textilu, obuvi a dalšího zboží pro švadlenu. Trochu si pak zavdal s dávnými přáteli z Dolní Lipky.

Nyní mu ale již opravdu ztěžkly nohy. Začal vidět již dvakrát. Tu se upamatoval, že by bylo již vhodné si všechny věci, co si naplánoval koupit, vyzvedl, zaplatil a naložil na vůz. Ještě se stávil pro kozu, kterou měl již předem zamlouvanou. Chovatel a prodejce v jednom byl rád, že se tu sedlák opět objevil, zaplatil a vyzvedl si „kozku“ z ohrady.

Hodil ji na vůz a spokojený, jak dobře nakoupil, sedl na kozlíka a uhaněl rychle k domovu. Jen se ještě zastavil v Červeném Potoku, aby se občerstvil, pak se ještě v hostinci „U trati“ občerstvil ještě jednou, a to pořádně.

Jak přijel domů do statku na Malé Moravě, si již nepamatoval. Hned usnul.

Ráno, když se vzbudil, tak jej zastihlo nařikání jeho manželky. Ta jej rovnou vytáhla z postele, aby se sám podíval, co to vlastně přivezl z té slavné pouťi.

Pochopil, že jej ten chlapík, co prodával kozy, ošidil a prodal mu místo kozy jen kozlíka.

Kozlík se mu ale velmi líbil, což se ale nelíbilo jeho paní. Hned mu nařídila, aby jej rovnou zabil a namlé do klobás. Ty se doma obyčejně dělávaly z vepřového a přidával se do nich ještě navíc díl ovčího, nebo kozího masa, prý aby ty klobásy více „vázaly“. Nepřímému mu selka nadávala, že jinak bude jejich dům pořád smrdět.

Ono to tak bývalo, proto nikdo kozla chovat nechtěl. Chovatel byl obyčejně jen jeden na obec a vybíral si za „posvěcení“ jedné kozy nějaký peníz. Ale obyčejně byl každý takový kozel chován v kozím chlívků někde za domem, nebo pokud možno celý rok jej chovatel vyháněl na pastvu, aby se ten jeho smradlavý odér trochu vyvanul.

A tak sedlák si postavil hlavu v kozlíka si nechal. Jednak proto, že se mu velice líbil a taky proto, že mu bude přinášet nemalé peníze, protože zrovna v tu dobu se tu žádný zdejší chovatel kozla nevyskytoval a muselo se s každou kozou chodit na návštěvu za kozlem až do Vysoké.

Chlívek pro kozlíka postavil opravdu až úplně zezadu statku, a to ještě s vchodem zvenku od zahrady. Přistavěl tam také takovou malou stodoličku, kde si ukládal pro kozlíka něco k sněd-ku. Kozlíka ošetřoval a krmil sám. Manželka mu toto hospodaření s kozlem nechtěla provádět. Smrad jí vadil. Ale přeci jen se sousedi k nim s kozami na návštěvu jen hrnuli. Nebyli jen z Malé Moravy, ale i ze Zlatého Potoka, Vysokého Potoka, Valbeřic, Podlesí, Křivé Vody a někdy i z Vojtíškovy.

Peníze se jen sypaly a selka již byla docela obměkčená a hlavně spokojená, že to za toho kozlíka nebyla zbytečná investice. On na sebe prostě vydělal. Jeden návštěvník jim tu dokonce jednu kozu nechal. Měl jich několik a prý je nemá jak krmit, nebo spíše není čím krmit.

Jen když byla řeč – skleničky v kuchyni, tak se vlastně každý ptal, jak se ten kozlík jmenuje. Jak tehdy bývalo na venkově zvykem, tak každé domácí zvíře mělo své jméno. A tu si sedlák vzpomněl, že ten kozlík přišel do chalupy na svatého Matěje, a tak se mu od té doby říkalo Matěj.

Ludvík Vrána

ÚNOR

DIVADLO ŠUMPERK

ŠUMPERK

Právní zpráva: Projevy 18:00 - 18:00 a 19:00 - 19:00. Divadlo Šumperk, a.s. IČO: 25214656. Zveřejněno: 28.01.2024

divadlosumperk.cz

Dětský koutek Duháček

<p>1/2 Pekelný večer & Past na blby</p> <p>čt 10:00 školy + volný prodej dvě komedie v jednom</p> <hr/> <p>2/2 Tunel <small>Studio D123 malá scéna</small></p> <p>pá 19:00 volný prodej / komedie</p> <hr/> <p>3/2 Hurvínkův popletený víkend <small>host věk 4+</small></p> <p>so 16:00 volný prodej příběh o je dnem popleteném víkendovém odpolední</p> <hr/> <p>9/2 Bylo nás pět</p> <p>hrájeme v Náchodě út 19:00 / adaptace humoristického románu</p> <hr/> <p>7/2 Bylo nás pět</p> <p>hrájeme v Náchodě st 9:00 / adaptace humoristického románu</p> <hr/> <p>8/2 Pekelný večer & Past na blby <small>Dětský koutek Duháček</small></p> <p>čt 17:00 ☐ + volný prodej dvě komedie v jednom hlídání a tvoření s dětmi během představení</p> <hr/> <p>9/2 Hrnečku vař! <small>malá scéna věk 3+</small></p> <p>pá 9:00 školy loutkové představení s písničkami</p> <hr/> <p>13/2 Hrnečku vař! <small>malá scéna věk 3+</small></p> <p>út 9:00 školy loutkové představení s písničkami</p>	<p>15/2 Vše o mužích <small>malá scéna</small></p> <p>čt 17:00 volný prodej pikantní komedie</p> <hr/> <p>16/2 Maryša</p> <p>pá 10:00 školy + volný prodej venkovské drama</p> <hr/> <p>16/2 Vedlejší účinky <small>host VYPRODÁNO</small></p> <p>pá 18:00 volný prodej brilantní konverzační komedie</p> <hr/> <p>17/2 Pekelný večer & Past na blby</p> <p>so 19:00 ☐ + volný prodej dvě komedie v jednom</p> <hr/> <p>20/2 Hrnečku vař! <small>malá scéna věk 3+</small></p> <p>út 9:00 a 10:45 školy loutkové představení s písničkami</p> <hr/> <p>24/2 Osud zmizelého <small>premiéra</small></p> <p>so 19:00 ☐ + volný prodej detektivní drama</p> <hr/> <p>27/2 Rychlebské pohádky <small>věk 4+</small></p> <p>út 10:00 školy + volný prodej / pohádka</p> <hr/> <p>28/2 Osud zmizelého</p> <p>st 17:00 ☐ + volný prodej detektivní drama</p> <hr/> <p>29/2 Osud zmizelého</p> <p>čt 10:00 školy + volný prodej detektivní drama</p>	
<p>3/2 Šumperák (Is not dead)</p> <p><small>Dětský koutek Duháček</small> so 17:00 volný prodej / retrokomedie</p>	<p>23/2 Šikmý kostel <small>host VYPRODÁNO</small></p> <p>so 19:00 ☐ + volný prodej / adaptace střihujícího románu Karin Lednické</p>	<p>27/2 Ženy na pokraji nervového zhroutilí</p> <p>st 19:00 volný prodej / muzikál</p>

ne
čekány hrdina

připravujeme

Jak se zbavit plísně na zdi, aby se už nikdy nevrátila?

Plísně na zdi nejsou nic hezkého ani zdravého. Pokud se vám v domácnosti, zejména na podzim a v zimě, začaly objevovat, poradíme, jak s nimi zatočit. A co víc, jak jim do budoucna předejít.

Zejména v zimním období bojuje s výskytem plísní spousta domácností. Nejprve se objeví malé černé tečky, postupně se začnou rozšiřovat a vytvářet větší a větší mapy na stěnách.

Plíseň rozhodně není pouze estetický problém, může závažně ohrozit vaše zdraví. Její přítomnost může vyvolat vážné zdravotní problémy, včetně alergií, astmatu a dalších respiračních onemocnění, která mohou být obzvláště nebezpečná pro vaše děti. Proto je klíčové jednat okamžitě, jakmile zpozorujete první stopy.

Jak se zbavit plísně na zdi?

1. Najděte a odstraňte zdroj plísně

Při zjištění plísně na stěnách je klíčové identifikovat a odstranit její zdroj a příčinu. Pokud ji u vás najdete, nemusí to automaticky znamenat, že vlhko vzniká přímo u vás doma. Může být způsobené například prasklou trubkou nebo netěsnící střechou. Nejprve je tedy důležité zdroj vlhkosti najít a odstranit, poté přistupte k samotnému boji s plísní.

2. Bezpečnost je prioritou

Vyvarujte se odstraňování zasucha! Pokud budete plíseň škrábat špachtlí nebo otírat suchou utěrkou, začnou se uvolňovat její spory a roznesou se do okolí. Nejenom že budete spory vdechovat, ale plíseň se pak brzy objeví znovu, a v ještě větší míře. Odstraňujte ji tedy vždy mokřým hadříkem nebo při seškrabávání zeď navlhčete vodou z rozprašovače. Pro tuto práci také vždy používejte gumové rukavice a respirátor, abyste minimalizovali riziko inhalace škodlivých látek.

3. Odstraňujte postupně a pečlivě

Začněte tím, že odstraníte, popřípadě očistíte všechny postižené předměty. Pokud se jedná i o nábytek, vyčistěte ho. Poté naředte bělicí

prostředek v poměru díl bělidla ku třem dílům vody a postříkejte jím postiženou zeď. S mokrou houbičkou nebo hadříkem začněte plíseň důkladně odstraňovat. Počkejte, až zeď úplně uschne. Pak můžete proces zopakovat. Místnost při čištění i po čištění hlavně pořádně větrejte.

SPECIÁLNÍ TIP: Zkuste bílý ocet

K odstranění plísně nemusíte sahat jen po agresivních chemických prostředcích. Stačí vám i to, co máte ve své kuchyni. Bílý ocet je v boji proti plísní skvělým pomocníkem, a k tomu nemá negativní dopady na životní prostředí. Nastříkejte ho na napadené místo a počkejte alespoň hodinku.

Poté jej ze zdi opatrně setřete vlhkým hadříkem nebo houbičkou. Pozor, opět platí: vždy pracujte v gumových rukavicích! Proces opakujte, místo znovu nastříkejte bílým octem a nechte odpočívat, klidně i přes noc. Jestli chcete dotáhnout výsledek k dokonalosti, přetřete pak zeď novou barvou. Určitě vám doporučujeme využít barvy s protiplišňovým efektem.

Jak plísním na stěnách předcházet?

Plíseň se objevuje především u stěn a její nejčastější příčinou bývá vlhko. Nebezpečí vzniku se ještě násobí rozložením nábytku v místnostech. Problémem bývají například pohovky či skříně přisunuté těsně ke stěnám. Když po delší době kusy nábytku odsunete, často se pak nestačíte divit. Pokud víte, že máte plíseň ukrytou za nábytkem nebo třeba pod tapetami, nepodceňujte to a rozhodně ji nenechte žít vlastním životem!

Neoptimálnější prostředí plísní poskytnete, pokud máte doma vlhko a zároveň si rádi přitopíte. Topení na 25 °C v tomto případě určitě není dobrým řešením, naopak, podporujete tím její šíření. Celý byt by měl být vytopený rovnoměrně, aby nevznikaly velké rozdíly v teplotách v různých jeho částech. A hlavní pravidlo zní: větrat, větrat a zase větrat!

Zdroj: vlasta.cz, tomsguide.com, Family Handyman

Hnědá versus bílá vejce

Mnozí lidé se domnívají, že hnědá vejce jsou rozdílná od těch bílých. Nyní už víme, jaká pravda skutečně stojí za jejich barvou a kterou si vybrat.

To, jak vypadá vejce, berou mnozí lidé vážně a na základě toho si vybírají buď hnědé, nebo bílé kusy. Pravdou však je, že barva skořápky závisí především na plemeni slepice a nemá téměř žádný vliv na obsah živin – jeho kvalitu však mohou ovlivnit jiné faktory, jako je zejména prostředí, ve kterém zvíře vyrůstalo, a úroveň stresu, se kterou se muselo během života potýkat, říká doktorka Sade Meeks.

Slepičí vejce mohou mít různé barvy a v supermarketu nejčastěji najdete jak hnědé, tak bílé kusy. Mnozí však netuší, na čem skutečně závisí jejich zbarvení – a odpověď je poměrně jednoduchá, barva vajec závisí na plemeni slepice. Různé barvy pochází z pigmentů, které zvířata produkují. Jedná se mimo jiné o stejné složky, které dodávají barvu modřinám. Je ovšem důležité poznamenat, že existují také další faktory, které mohou přispívat ke zbarvení vajec.

Například, jak slepice, které snášejí hnědá vejce, stárnou, mají tendenci snášet větší a světlejší vejce. Barvu skořápky může do jisté míry také ovlivnit i prostředí, ve kterém se slepice pohybuje, strava a míra stresu – tyto faktory mohou způsobit zesvětlení nebo ztmavnutí odstínu, ale nemusí nutně změnit samotnou barvu.

Lidé, kteří dávají přednost hnědým vejcům, tak často činí, protože věří, že hnědá vejce jsou zdravější a přirozenější než bílá. Pravdou však je, že všechna vejce jsou si z výživového hlediska velmi podobná, a to bez ohledu na jejich velikost, třídu nebo barvu. V obou případech se tedy jedná o zdravé potraviny, které obsahují spoustu vitamínů, minerálů a kvalitních bílkovin.

Samozřejmě je také třeba brát na vědomí stravu, kterou slepice konzumují – právě ta udává, zda budou vejce bohatá na omega-3 mastné kyseliny, nebo nikoliv (a stejně tak tomu je v případě vitamínu D). Co se poté týče chuti, ani zde nehraje barva žádnou roli. Je ovšem možné, že různé barvy vajec od různých plemen a následného způsobu vaření mohou chutnat jinak. Lze tedy říci, že nezáleží na tom, zda si zakoupíte hnědá či bílá vejce, ale jak jsou kvalitní.

Zdroj: Healthline, Research Gate

Zimní luštěninová polévka

Ingredience: 250 g směsi luštěnin, 2 cibule, 4 stroužky česneku, 300 g hovězího masa, 500 g rajčatového pyré, 1 litr zeleninového vývaru, 2 bobkové listy, 5 zrněk celého pepře a nového koření, sůl, 3 lžíce nasekané zelené petrželky.

Luštěniny probereme a přes noc namočíme do vody. Maso nakrájíme na kostky, cibuli a česnek nadrobno. Do vroucího vývaru přidáme luštěniny, nasekanou cibuli, česnek, pokrájené maso a bobkové listy. Přisypeme celé a nové koření. Pomalu vaříme.

Když je maso měkké, přidáme do polévky rajčatové pyré. Necháme projít varem a přidáme nasekanou petrželku. Polévku dochutíme solí.

Masopust, tradice a zvyky

Masopust, který se lidově označuje jako ostatky, fašank či obecně karneval, začíná po svátků Tří Králů, tj. 6. ledna a končí po 40 dnech na Popeleční středě, letos vycházející na 14. února. Datum masopustu se odvíjí podle termínu Velikonoc, které letos vychází na 31. března.

S tématem masopustu odedávna souvisí maškarní krojované průvody a tradiční pochoutky jako smažené vdolky, masopustní koblihy, boží milosti a také mastné dobroty na zabíjačkách. V každé obci se konaly tancovačky. V maškarních průvodech nesměl chybět medvěd oblečený do kožichu a obalený hrachovinou, Žid s pytle, babka s nůši, kobyla sestavená ze dvou mladíků skrytých pod plachtou, z nichž první nesl na tyči kobylí hlavu, častý býval kominík, kozel a jiná domácí zvířata. Veselé masky hrály improvizované výstupy a inkasovaly od hospodyněk dárky a pohostění. To bývalo zhusta tekuté, takže nálada stoupala od stavení do stavení. Před Popeleční středou se pochovávala basa, což symbolizovalo konec radovánkám. Veselice trvaly přesně

do půlnoci, protože už nastala středa, a s ní předvelikonoční půst, trvající pět týdnů.

Pátá neděle postní je těsně před Velikonocemi a jmenuje se Smrtná, jinde Černá. V kostelech se zahalují kříže do černého plátna. Den před Smrtnou nedělí přetrvává na vesnicích tradice vynášení Morany do řeky. Děvčata vyrábějí slaměnou pannu, oblečou ji do pestrých darovaných šatů, nazdobí náhrdelníkem z vyfouknutých vajec a na tyči, za zpěvu donesou k vodě a vrhnou do vln, při tom se hlasitě radují, že zahrnala zimu.

Za týden nato následuje Květná neděle a v kostelích se světi kočky, které pak po celý rok chrání stavení před pohromami. Některé hospodyňky pečou jídáše, což je postní kynuté pečivo ve tvaru provázků. Na Zelený čtvrtek by měl člověk sníst alespoň jedno zelené jídlo například špenát, salát, nebo zelí, aby si udržel svěžest a zdraví.

V kostelech nezvoní zvony, ale nahrazují je řehtačky. Po vesnicích chodí skupinky chlapců a hrkají řehtačkami, říkalo se, že honí Jidáše.

Na Velký pátek je podle liturgie den Kristovy smrti a smutku. Symbolizují to Boží hroby v kostelech. Podle tradice je zakázáno hýbat zemí a dělat těžkou práci.

Na Bílou sobotu se u kostelů světi oheň a zapaluje velikonoční svíce – paškál. Večer se koná slavné Vzkříšení. Po něm končí půst, může se jíst maso a večere bývá slavnostnější. Velikonoční neděle je v liturgii největším svátkem v roce. Při ranní mši se světi pokrmy, hlavně beránek, vejce, mazanec, šunka, klobása, sůl, křen a další.

K příjemným tradicím patří ta, že každá žena má mít na Velikonoce něco nového a hezkého na sebe, třeba šaty.

Velikonoční pondělí patří tradiční pomlázce. Proto všechny příslušnice ženského pohlaví by měly být vymrskané, aby byly zdravé, což je v životě nejdůležitější.

Závěrem přeji všem čtenářům Devítky pohodové Velikonoce v dobrém zdraví.

Katka Maurerová

Úsporné masopustní vdolky

Ingredience: 50dkg hladké mouky, špetka soli, 1 sklenice mléka, 2 lžíce cukru a 5 dkg kvasnic na kvásek, 2 vejce, 2 lžíce oleje a čtvrt kostky vlažné Hery – vymíchat.

Z těchto surovin udělat hladké těsto, dát do misky, přikrýt poklicí a přemístit do ledničky. Opravdu tam to těsto kyne v chladu a ne v teple, přibližně asi 1 a 1/2 hodiny. Mám to vyzkoušené. Vykynuté těsto rozdělíme na pomoučeném vále na 2 díly, rozválíme na 1 cm silnou placku a vykrajujeme vdolky. Necháme ještě 20 minut kynout na vále, a pak smažíme v hluboké pánvi pod pokličkou na mírném ohni, při tom otáčíme během smažení.

Z této dávky usmažím 16 vdolků. Zdobíme na povrchu švestkovými povídky a šlehaným tvarohem v sáčku do kruhů.

Dobrou chuť přeje

Katka Maurerová

Houby zapečené s pohankou

Ingredience: 100 g celé loupáné pohanky, 400 g směsi čerstvých hub, 100 g slaniny, 1 lžička sádla, 1 cibule, 2 stroužky česneku, 1 lžíce majoránky, sůl, pepř.

Pohanku spařte horkou vodou, dejte do kastrolu, zalijte vodou tak, aby byla asi 1 cm ponořená, uveďte do varu a zvolna vařte asi 7 minut. Odstavte a nechte zakryté poklicí. V pánvi zpěníte na sádle drobně nakrájenou slaninu a cibuli, přidejte očištěné a nakrájené houby, malinko osolte a zvolna duste 15 minut. Podle potřeby podlijte a nakonec vyduste dosucha. Houby smíchejte s pohankou, podle chuti vše osolte, opepřete, přidejte majoránku, utřený česnek, narovnejte do zapékací mísy vytřené sádlem a zapečte v troubě vyhřáté na 180 st. C.

VERONIKA RAJTÁROVÁ

manicure
pedicure

PEDIKÚRA
MANIKÚRA
HANUŠOVICE

PŘIJÍMÁM NOVÉ KLIENTY

KOMPLEXNÍ PÉČE O RUCI A NOHY

DOBŘÁ DOPRAVNÍ DOSTUPNOST - PŘÍMO NAPROTÍ AUTOBUSOVÉMU NÁDRAŽÍ

MOŽNOST ZAKOUPENÍ DÁRKOVÝCH POUKAZŮ

TEL.: + 420 733 523 012

TĚŠÍM SE NA VAŠI NÁVŠTĚVU

VERONIKA RAJTÁROVÁ

+420 733 523 012

HLAVNÍ 182, 788 33 HANUŠOVICE

@RAJTAROVA_VERONIKA

Hruška – strom na hranici

Na poli mezi Malou Moravou a Dolní Moravou stojí, nebo lépe řečeno roste dnes již velmi stará hrušeň. Myslím si, že tam ještě roste, protože již uteklo v Moravě hodně vody, co jsem u ní stál a rozhlížel se od ní do kraje. Bylo odtud vidět na všechny možné strany, protože ta hruška rostla vlastně na takové malé vyvýšenině uprostřed polí. Ale v minulosti tomu takhle nebylo.

Hrušeň si na svoji mez vysadil jeden místní sedlák, jako mnoho jiných stromů k tomu. Věsměs to byly stromy ovocné – takzvané užitečné pro něj. V minulosti to bylo normální, vysazovat na meze mezi poli ovocné dřeviny.

Pak ale přišla doba kácení stromů, rozorávání mezi a zcelování polí. Dnes je naopak doba, kdy se znovu obnovují meze a sázejí nové ovocné stromy, nebo spíše odolné odrůdy stromů. Zmínovaná hruška ale rostla na takovém malém člupíčku, spíše hromadě kamení, která tam byla odedávna. A ta tímto pádem byla, jak se říká, jablkem sváru mezi sousedy. Ne že by se o ni chtěl některý z obou vadících se sedláků starat. Ale sbírat na podzim její plody, tedy hrušky, to chtěli oba.

Jeden tvrdil, že hruška je jeho, protože ji vysadil, ale druhý zase, že roste na jeho pozemku. Vznikl sousedský spor – o její plody, což byly hrušky. Byla to zimní sorta. Vydřela doma ve spížirně až do jara a pořád byly ty hrušky dobré a sladké.

Ale oba sedláci si tyto hrušky nejen ukládali na sklad, ale také si je zavařovali do sklenic, také si je strouhali na jemném struhadle a ukládali ty nastrouhané hrušky do sklenic také a pak je třeba používali na pečení hruškového závinu, hruškových vdolečků, šátečků a dalších domácích pekařských dobrot.

Důležité bylo i dělání – vaření marmelády z těchto hrušek. Bylo pak co namazat na chleba, případně opět co přidat do těsta při pečení dobrot.

Hrušek z tohoto stromu bylo každý rok více jak dost pro oba, ale žádný nechtěl tomu druhému couvnout v nárocích na celou úrodu. A tak se o hrušeň hádali a hádali a hádali. Každý z nich měl sice svou pravdu, ale k urovnání sporu to nevedlo.

Nakonec byli oba po válce odsunuti – do Německa, ale nikdo z nich tento spor nevyhrál.

Přišlo dosídlení lidmi z vnitrozemí. Tito byli původně nemajetní bezzemci, a tak měli obrovské starosti s tímto nově nabytým velkým zemědělským hospodářstvím. Bylo třeba také ihned začít plnit dodávky a podobně. Na hrušku na mezi v poli si nikdo ani nevzpomněl.

Nakonec došlo na kolektivizaci a museli, ať se jim to líbilo, nebo nelíbilo, do JZD. Ta následně ihned zkrachovala, protože se nikomu nechtělo v nich dobrovolně pracovat. A tak všechny polnosti přišly do užívání zdejšího Státního statku.

Pak již přišlo zcelování polí do velkých lánů a tím na rozorávání mezi. Ovocné stromy na mezích byly pokáceny, jejich pařezy byly vytrhány. Jen na tuto zpropadenou hrušku nikdy nedošlo. Vždy se jí traktory pásové – DT se svými pluhly raději vyhnuly. Nikdo se nechtěl zde zabý-

vat také tím, že zde na tomto kamenném člupíčku bude opravovat traktor, nebo pluhy.

K tomu všemu došlo znovu na posunu hranice. Tímto opatřením se naše hruška dostala na hranici nejen pozemků mezi sousedy, ale i na hranici pozemků mezi obcemi Malá Morava a Dolní Morava, na hranici pozemků mezi okresy Šumperk a Ústí nad Orlicí, a nakonec i na hranici pozemků mezi kraji Severomoravským a Východočeským, a také tímto na hranici pozemků mezi zeměmi českými a moravskými. Až se mi z těch hranic, které nyní hruška představovala, úplně zatočila hlava.

A hruška tam stála pořád stejně. Dokonce i pořád stejně rodila své hrušky. Ale její úroda již nebyla tak veliká, jako v minulosti. Byla prostlá novými šlahouny. Pro její plody si již skoro nikdo nechodil, a když, tak jenom výjimečně.

Ale zato polní zvířátka a hlavně zdejší ptáci měli a asi i mají dodnes doslova hody. Pod hruškou vzniklo doslova houští, které jí sice chránilo před mrazem a větrem, ale zase jí ubíralo živin.

Jen občas někdo prošel a ve stínu její krásné koruny si odpočinul, zrovna jako já. Ale již se zase začalo jednat o obnovu této meze a nové výsadbě ovocných, nebo jinak užitečných stromů.

Jen jednu vadu na kráse má a hlavně měl tento plán. A to, že je nutno hrušku pokácet a vysadit na jejím místě jiný strom, třeba nějakou olši, nebo břízu či jeřabinu. No, ale u toho jsem již nebyl, a co se tam nakonec s hruškou stalo, tak také nevím. Snad tam roste ještě dnes, nebo z jejích mladých výhonků se tam některý ujal a nese jméno naší slavné hrušky doposud.

*Vzpomínal
Ludvík Vrána*

Pozvánka na fotbal

Zima nám co nevidět skončí a fotbalisté všech soutěží a úrovní v republice vyběhnou na trávníky. Ve III. třídě okresního přeboru, skupiny A, to čeká i naše kluky, a proto vám přinášíme tuto pozvánku na všechny utkání jarní části soutěže. Jen připomínáme, je-li jméno Sokola zapsáno jako první, hraje na svém domácím hřišti v Podlesí. A tak nelitujte času a přijďte naše borce povzbudit, aby na závěr skončili na co nejvyšší příčce tabulky.

Foto Facebookové stránky mužstva

Neděle 14. 4.	od 15:30 hod.
Neděle 21. 4.	od 16:00 hod.
Neděle 28. 4.	od 16:00 hod.
Neděle 5. 5.	od 16:30 hod.
Neděle 12. 5.	od 16:30 hod.
Neděle 19. 5.	od 17:00 hod.
Neděle 26. 5.	od 17:00 hod.
Neděle 2. 6.	od 17:00 hod.
Neděle 9. 6.	od 17:00 hod.

Sokol Jedlí - Sokol Malá Morava
Sokol Malá Morava - FK Hanušovice
Sokol Malá Morava - Skol Sudkov „B“
Sokol Lesnice „B“ - Sokol Malá Morava
Sokol Malá Morava - FC Rovensko
SK Petrov-Sobotín „B“ - Sokol Malá Morava
Sokol Malá Morava - Sokol Hrabíšín
Sokol Brničko - Sokol Malá Morava
Sokol Malá Morava - Jiskra Rapotín „B“

